

II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2007. május 10.)

a C 2/06. (ex. N 405/05.) számú állami támogatásról, amelyet Görögország tervez végrehajtani az OTE önkéntes alapon igénybe vehető korengedményes nyugdíjprogramjával kapcsolatban

(az értesítés a C(2007) 1436. számú dokumentummal történt)

(Csak a görög nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/722/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térséget létrehozó megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

felszólítva az érintett feleket, hogy a fenti rendelkezésekkel kapcsolatosan terjesszék elő észrevételeiket ⁽¹⁾, és figyelembe véve ezen észrevételeket,

mivel:

I. ELJÁRÁS

(1) 2005. augusztus 11-én iktatott levelükben a görög hatóságok bejelentették, hogy a görög állam pénzügyi hozzájárulást tervez nyújtani a Görög Távközlési Szervezet (a továbbiakban: OTE) által kidolgozott, önkéntes alapon igénybe vehető korengedményes nyugdíjprogramhoz (a továbbiakban: önkéntes korengedményes nyugdíjprogram), amelyet az alkalmazottak bizonyos kategóriái vehetnek igénybe.

(2) 2005. szeptember 23-i levelében a Bizottság további kiegészítő információkat kért a bejelentett intézkedé-

sekkel kapcsolatban. A kért és engedélyezett határidő-hosszabbítást követően a görög hatóságok kiegészítő információkat nyújtottak be a Bizottsághoz 2005. november 9-én iktatott levelükben. 2005. december 22-én a görög hatóságok további adatokat küldtek a már említett válaszuk kiegészítéseként.

(3) A Bizottság 2006. február 8-i levelével értesítette Görögországot, hogy elindította az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárást a kérdéses intézkedéssel kapcsolatban, valamint több kérdésben is tájékoztatást kért.

(4) A Bizottság határozatát az eljárás elindításáról közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽²⁾. A Bizottság az érdekelt feleket felkérte észrevételeik benyújtására.

(5) 2006. május 3-án Görögország benyújtotta észrevételeit, valamint a fent említett határozatban kért információkat. Majd 2006. július 14-én, 2006. augusztus 2-án, valamint 2006. október 3-án, 5-én, 6-án és 9-én további információkat nyújtott be.

(6) 2006. július 31-én a Bizottság egy magát megnevezni nem kívánó féltől szintén észrevételeket kapott, amelyeket átadott Görögországnak annak érdekében, hogy reagálhasson rájuk.

⁽¹⁾ HL C 151., 2006.6.29., 2. o.

⁽²⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

- (7) 2006. október 18-án Görögország benyújtotta válaszáat azokra az észrevételekre, amelyeket az említett érdekelt fél terjesztett be. Görögország beleegyezésével a Bizottság a választ továbbította az érdekelt félnek.

II. A TÁMOGATÁS RÉSZLETES LEÍRÁSA

1. A kedvezményezett

- (8) A Görög Távközlési Szervezet (OTE) 1949-ben alakult részvénytársaság, amelyet az Athéni Értéktőzsde mellett a New York-i és a Londoni Értéktőzsde is jegyez.
- (9) A görög telekommunikációs piac 2001. január 1-i teljes körű liberalizálásáig Görögországban az OTE volt a kizárólagos szolgáltató a vezetékes telefonszolgáltatás és távközlés területén, beleértve a városi, a városok közötti és a nemzetközi távközlési szolgáltatásokat is. Az OTE jelenleg az elektronikus kommunikáció széles értelemben vett piacán (vezetékes és mobiltelefonok, internet, tengeri és műholdas távközlés) szinte minden ágazatban jelen van hálózati üzemeltetőként és szolgáltatóként egyaránt.
- (10) A 2001 januárjában történt teljes körű liberalizálás, valamint az elektronikus kommunikáció piacára belépő új szolgáltatók megjelenése következtében a OTE piaci részesedése a (vezetékes) beszélgetések piacán a 2002. évi 94 %-ról a 2005. év végére 73 %-ra esett vissza ⁽³⁾. Ehhez hasonlóan a piaci részesedés csökkenése mellett a szélesebb körű technológiai tendenciák, úgy mint a vezetékes telefonról a mobiltelefonra való átállás következtében az OTE vonalas szolgáltatásokból származó bevételei a 2001. évi kb. 3,4 milliárd EUR-ról 2005-re kb. 2,6 milliárd EUR-ra csökkentek. A bevételek csökkenését azonban nem kísérte az üzemi költségek csökkenése, és a vállalat történetében először, 2004-ben nettó működési veszteséggel zárta az évet. A fentiek ellenére az OTE továbbra is a vezetékes telefonos hangszolgáltatások piacának első számú szolgáltatója, és mint egyetlen hálózati szolgáltató, szinte monopolhelyzetben van a hálózati hozzáférés területén ⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Lásd: az OTE 2005-ös éves jelentését http://www.ote.gr/english/investorrelations/Files/OteAnnualReport05English_Final.pdf

⁽⁴⁾ A Bizottság legutóbbi végrehajtási jelentése szerint: „2005 szeptemberében 24 engedélyezett közületi vezetékes telefonos hangszolgáltatást nyújtó szolgáltató volt, amelyek közül 13 kínált kereskedelmi vezetékes telefonszolgáltatásokat bérelt vagy saját hálózaton keresztül. Közéjük tartozik a vezető szolgáltató (OTE), de az előre fizetett (prepaid) szolgáltatások viszontértékesítői és szolgáltatói nem. Noha a vezető szolgáltatónak sikerült megtartania vezető szerepét a vezetékes távközlés piacán, elkezdett kirajzolódni egy nagyobb piaci verseny, amit az is igazol, hogy a vezető szolgáltató részesedése a kiskereskedelmi piacon a 2003. decemberi 85 %-ról 2004 decemberére 76 %-ra esett vissza, míg a piac 90 %-át a vezető szolgáltató fedte le három másik szolgáltatóval együtt. Lásd a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett „Európai elektronikus hírközlési szabályozás és piacok 2005 (11. jelentés)” (COM(2006)68 végleges, 120. o.) bizottsági közlemény mellékletét. http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/implementation_enforcement/annualreports/11threport/sec_2006_193-vol1.pdf

- (11) Görögországban az elektronikus kommunikációs piac 2001. január 1-i liberalizációját nem kísérte az OTE teljes privatizációja. A bejelentés napján a görög államé volt a vállalat részvényeinek 38 %-a, a tőke fennmaradó részén pedig görög intézményi befektetők (12 %), nemzetközi befektetők (29 %), a Hellenic Exchangeable Finance S.C.A. (11 %), valamint egyéb befektetők (10 %) osztoztak. 2005 augusztusában egy átváltható kötvényeket érintő ügylet során a Hellenic Exchangeable Finance eladta a görög államnak az OTE-ban birtokolt 11 %-os tulajdonhányadát. 2005. szeptember 7-én a görög állam eladott 10 %-ot az OTE-ban meglévő tulajdonhányadából, amelyet így 38,7 %-ra csökkentett.
- (12) Mindazonáltal a piac teljes liberalizálása és részbeni privatizációja ellenére az OTE-ra továbbra is olyan jogszabályok és szakszervezeti megállapodások vonatkoznak, amelyek még a liberalizálás előtt léptek érvénybe. Ennek eredményképpen az OTE működésének jogi keretei számos sajátos eltérést mutatnak a versenytársakra alkalmazandó rendes jogi szabályozáshoz képest. Ilyenek különösen, hogy a) az OTE munkavállalói *de facto* végleges státusban vannak ⁽⁵⁾; és hogy b) az OTE-t többlet munkabérek költségei terhelik, azaz magasabb munkaadói és munkavállalói társadalombiztosítási járulékokat, alacsonyabb végzettségű alkalmazottaknak magasabb bért és nyugdíjazás esetén megemelt végkielégítést fizet. Az OTE-ra alkalmazandó munkajogi rendelkezéseket a (13)–(18) preambulumbeküzdés tartalmazza.

2. Az OTE-ra alkalmazandó munkajogi szabályok

- (13) Jelenleg az OTE esetében továbbra is számos olyan sajátos jogszabály és kollektív munkaszerződés van érvényben, amelyek még a 2001. évi piaci liberalizáció előtt léptek hatályba, és eltérnek a jelenleg hatályos munkajog azon rendelkezéseitől, amelyeket más görögországi részvénytársaságoknak alkalmazniuk kell. Az OTE munkavállalókkal szembeni kötelezettségeire különösen a) a görög munkajogi szabályozás; b) az OTE és a munkavállalói szakszervezet között elsősorban a piaci liberalizációt megelőzően létrejött kollektív szerződések, továbbá c) az OTE munkavállalóira érvényes általános foglalkoztatási szabályzat (a továbbiakban: általános foglalkoztatási szabályzat) az irányadó.
- (14) Az OTE-ra alkalmazandó munkajogi szabályok számos sajátosságot mutatnak a rendes szabályozáshoz képest.

⁽⁵⁾ A munkaviszony biztonsága, amelyet az OTE munkavállalói a végleges státus révén élvezhettek, az OTE munkavállalóira érvényes általános foglalkoztatási szabályzatot megerősítő 2257/94. törvény 2. cikke (2) bekezdésének b) pontjából következik. A foglalkoztatási szabályzat 2. és 17. cikkének értelmében az OTE nem bonthat fel egyoldalúan munkaszerződést. Ez azt jelenti, hogy az OTE nem működhet szabadon a piacon azáltal, hogy eldönti, mely munkavállalóit bocsátja el vagy kötelezi egyoldalúan felmondásra, miután felajánlotta nekik a törvény által előírt végkielégítést.

- (15) Először is minden alkalmazott *de facto* mintegy végleges státust élvez. Az általános foglalkoztatási szabályzat 2. és 17. cikke értelmében az OTE nem bonthat fel egyoldalúan munkaszerződést, hogy így csökkentse az alkalmazottak létszámát. A 2257/1994. görög törvény értelmében az OTE általános foglalkoztatási szabályzatának rendelkezései ugyanúgy kötelező érvényűek, mint bármely más görög jogszabályé. Ennek eredményeképpen az OTE munkavállalóinak munkajogi státusa nem módosítható a munkavállalók beleegyezése és a megfelelő jogszabály megszavazása nélkül.
- (16) Másrészt az OTE olyan mértékű társadalombiztosítási járulékot köteles fizetni az 1992. december 31. előtt alkalmazott munkavállalók után ⁽⁶⁾, amely meghaladja az általánosan alkalmazott munkajogi és társadalombiztosítási szabályok által meghatározott mértéket. Az OTE tekintetében a munkaadói és munkavállalói hozzájárulás eléri a 25, illetve 11 %-ot, míg ugyanezek a járulékok a magánszektorban mindössze 13,33 és 6,67 %-ot tesznek ki. Az 1993. január 1. után felvett munkavállalók esetében a társadalombiztosítási járulék nagysága hasonló a magánszektoréhoz.
- (17) Harmadrészt a hatályos általános foglalkoztatási szabályzat tiltja az egyéb megfontolásból történő béremelést, mint ami a munkavállaló szakmai végzettsége vagy a vállalatnál eltöltött szolgálati idő alapján járna. Következésképpen az OTE nem emelhet bért a munkavállalók termelékenysége és/vagy teljesítménye alapján. A szakszervezetekkel a múltban aláírt megállapodások alapján az újonnan alkalmazottak kezdő fizetése magasabb, mint a magánszektorban dolgozóké, ugyanakkor a tapasztalt és vezetői posztot betöltő alkalmazottak fizetése alacsonyabb.
- (18) Végezetül, az alkalmazandó jogi keret értelmében az OTE-nak magasabb végkielégítést kell fizetnie a nyugdíjba vonulóknak. A nyugdíjazás során az OTE munkavállalóinak végkielégítése két részből áll: a) egyrészt a törvény által szabályozott összeg, azaz az utolsó munkában eltöltött hónapra kifizetett bruttó bér 11,6-szorosa; másrészt b) az OTE és a szakszervezetek megállapodása alapján maximum 20 100 EUR, plusz 9 havi bruttó bér (szemben a bruttó fizetés magánvállalkozások által fizetendő 9,6-szoros összegével).

3. A nyugdíjprogram

- (19) Az OTE munkavállalói kötelesek nyugdíjba vonulni (kötelező nyugdíjaztatás), amikor a) elérik a 35 év szolgálati időt; vagy b) ha 30 év szolgálati idő mellett betöltötték az 58. életévüket; vagy c) amikor betöltik a 62. életévüket és rendelkeznek a törvény által előírt minimális szolgálati idővel, amely 15 év vagy 4 500 munkanap. Akik nyugdíjra jogosultak, de még nem érték el a kötelező nyugdíjkorhatárt, lehetőségük van tovább dolgozni a hátralévő időben.

⁽⁶⁾ Az említett kategóriába a vállalat alkalmazotti állományának 84 %-a tartozik.

- (20) Nyugdíjazáskor az OTE munkavállalói olyan nyugdíjra jogosultak, amely megfelel a görög társadalombiztosítási rendelkezéseknek. Ezek számos magánnyugdíjpénztárra, köztük az OTE nyugdíjpénztárára is vonatkoznak. Ez azt jelenti, hogy az OTE munkavállalói teljes nyugdíjra jogosultak, amelynek összege utolsó bérük 80 %-a. Alapnyugdíjukat az OTE közjogi szabályozás alá eső jogi személyiséggel rendelkező Magánbiztosítási Alapjától kapják (a továbbiakban: az OTE Magánbiztosítási Alapja) ⁽⁷⁾. Egy kiegészítő biztosítási programon keresztül, amely az OTE közjogi szabályozás alá eső, jogi személyiséggel rendelkező magánsegély-pénztáralapját kezeli, további nyugdíjkiegészítéshez jutnak, amelynek összege legfeljebb az utolsó bér 20 %-a. Mind az alapnyugdíj (80 %), mind a nyugdíjkiegészítés (20 %) törvényileg elismert, és így az OTE-re nézve kötelező.

4. Az OTE és az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram átszervezése

- (21) A McKinsey tanácsadó cég által készített felmérés alapján, valamint a vállalkozás hosszú távú működésének érdekében az OTE 2004 májusában átszervezési csomagtervet fogadott el, amelynek alappillére az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram volt. Az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram célja az OTE végleges státusú állományának csökkentése, valamint olyan új, képzett munkavállalók felvétele, akik már nem részesülnek a végleges státusszal járó előnyökben.
- (22) Az OTE jelenleg körülbelül 16 000 munkavállalót alkalmaz szavatolt munkaszerződés keretében. A McKinsey tanulmányban az állt, hogy az OTE 30 %-kal kevesebb alkalmazottal is ugyanilyen szinten tudna működni és szolgáltatni. Ezenfelül a tanulmány hangsúlyozta az informatikai ismeretekkel rendelkező, új technológiákban, marketingben, pénzügyekben és szabályozási kérdésekben jártas szakképzett munkaerő felvételének fontosságát. Az OTE alkalmazottainak átlagéletkora (47 év) és a tény, hogy az alkalmazottaknak csak kis hányada (19 %) rendelkezik egyetemi vagy főiskolai diplomával, tovább súlyosbítja az OTE munkaerejének rugalmatlanságát.
- (23) A görög hatóságok szeint az OTE mai alkalmazotti állománya végleges státusának megszüntetése – amely révén az OTE más vállalatokhoz hasonlóan csökkenthetné az alkalmazottak létszámát – számos komoly alkotmányos problémát okozna, ezért mint nem megvalósítható megoldást, elvetették. Az OTE alkalmazottainak jelenlegi, törvényi előírásoknak megfelelő végleges státusa mellett bármiféle személyi állománycsökkentés csak a munkavállalói szakszervezetek beleegyezésével történhetett. Így

⁽⁷⁾ Az OTE munkavállalóinak nyugdíjpénztára az OTE Magánbiztosítási Alapja. A Magánbiztosítási Alap közjogi szabályozás alá eső, független jogi személy, minden más görögországi nyugdíjpénztárhoz hasonlóan. Saját igazgatótanácsa, vezetősége, költségvetése és finanszírozási részlege van. Szolgáltatásait nem csak az OTE alkalmazottai veszik igénybe, hanem más vállalkozások munkavállalói is. Tevékenysége nyugdíj- és betegbiztosításra tagolódik. Az OTE Magánbiztosítási Alapján kívül létezik kiegészítő pénzalap is. Az OTE kiegészítő pénzalapjának két ágazata van, a szolidaritási és a kiegészítő biztosítás. Az OTE munkavállalói a görög társadalombiztosítási jogszabályok szerinti nyugdíjra jogosultak, amelyre szabályokat az OTE Magánbiztosítási Alapjához hasonlóan valamennyi közjogi szabályozás alá eső nyugdíjalapnak alkalmaznia kell. A görög jog szerint mind a teljes, mind a kiegészítő nyugdíj kötelező érvényű.

2005 februárjában az OTE és a vállalat szakszervezete megállapodást kötött egy önkéntes korengedményes nyugdíjprogramról azzal a feltétellel, hogy a kormány jogszabályt fogad el a program hatálybaléptetésére. Ezzel párhuzamosan, 2005 májusában az OTE új kollektív munkaszerződést kötött a szakszervezettel, amelynek alapján az újonnan felvettek már nem kapják meg a végleges státust.

- (24) A fentiekkel kapcsolatos 3371/2005. törvényt 2005. július 14-én szavazták meg, az OTE és a munkavállalói szakszervezetek közötti, az önkéntes korengedményes nyugdíjprogramról szóló megállapodást pedig 2005. július 20-án véglegesítették. Ez biztosította az OTE számára szükséges jogi keretet ahhoz, hogy körülbelül 6 000 alkalmazottját korengedménnyel nyugdíjazhassa úgy, hogy párhuzamosan új munkaerőt vehessen fel, kb. 1 200 főt, akik már a rendes munkajogi szabályok alapján nem kaptak végleges státust.
- (25) Korengedménnyel azon munkavállalók mehetnek nyugdíjba, akik 2012-ig elérik a kötelező nyugdíjkorhatárt, azaz 58 évesen 30 év szolgálati idővel, vagy 35 teljes év szolgálati idővel, vagy 62 évesen 15 év szolgálati idővel rendelkeznek. A korengedményes nyugdíjazást választó munkavállalóknál a hátralévő szolgálati éveket (fiktív évek) elismerik, és így ezen munkavállalók részére azonnal folyósítják a nyugdíjat. A legfeljebb 8 fiktív szolgálati év elismerése szolgál alapul a teljes és a kiegészítő nyugdíj, valamint a kétféle egyszeri végkielégítés kiszámításához is, amelyből az egyiket az OTE, a másikat pedig a kiegészítő pénztáralap nyújt.
- (26) Azok a további munkavállalók, akik a nyugdíjkorhatárhoz közel vannak, és már eleget tesznek az általános nyugdíjazási feltételeknek, már csak egyfajta végkielégítést kapnak, amelynek összege 5 000 és 30 000 EUR között lehet ⁽⁸⁾.
- (27) A görög jogszabályok értelmében a jelenlegi önkéntes korengedményes nyugdíjprogramnak sokkal bőkezűbbnek kellett lennie, mint a hasonló múltbéli korengedményes nyugdíjprogramok, hogy a lehető legtöbb munkavállaló kívánjon benne részt venni ⁽⁹⁾.

5. Az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram jogi kerete és finanszírozása

- (28) Miután az OTE és a szakszervezetek megállapodtak az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram alkalmazásáról, 2005. július 14-én a Parlament elfogadta a 3371/2005. törvényt. A törvény 74. cikke biztosítja a önkéntes korengedményes nyugdíjprogram számára szükséges jogerőt, valamint meghatározza az állam által a programhoz nyújtott pénzügyi hozzájárulás mértékét.

⁽⁸⁾ A 30 szolgálati évvel rendelkező és nyugdíjra jogosult munkavállalók számára nem fogják elismerni a hátralévő fiktív éveket, vagyis nem jogosultak a teljes nyugdíjra, de lesznek számukra pótbérek.

⁽⁹⁾ A korábbi korengedményes nyugdíjprogramot a munkavállalók csupán 75 %-a fogadta el, amelyet nagyon alacsonynak ítélték.

- (29) A 74. cikk lehetőséget ad különösen az OTE végleges státusszal rendelkező azon munkavállalóinak, akik 2012. december 31-ig elérik a jogszabályban meghatározott nyugdíjkorhatárt, hogy kérelmezzék azonnali nyugdíjazásukat oly módon, hogy nyugdíjuk kiszámításánál a határidőig még hátralévő időt oly módon vegyék figyelembe, mintha egészen addig az OTE alkalmazottai lennének. Ennek érdekében a munkavállalók részére annyi fiktív szolgálati időt ismernek el, amelyre a teljes és a kiegészítő nyugdíj szempontjából szükség van. A nyugdíjazással a munkavállalót megilleti az ily módon kiszámított nyugdíj azonnali folyósítása.
- (30) A munkavállalók és a munkáltatók nyugdíjárulékainak vonatkozásában a fiktív szolgálati évek elismeréséből, valamint az OTE Magánbiztosítási Alapja által kifizetendő nyugdíjakból eredő költségeket az OTE és a görög állam viseli. A kiegészítő nyugdíjak és az egyszeri végkielégítések költségei teljes egészében az OTE-ra hárulnak.
- (31) A 3371/2005. törvény 74. cikke (4) bekezdésének a) pontja értelmében a görög hatóságok az OTE-részvényeinek 4 %-át átruházzák az OTE Magánbiztosítási Alapjára. A görög állam által az önkéntes korengedményes nyugdíjprogramhoz adott hozzájárulás értéke a következő módon számolható ki: az OTE összes részvényeinek számát (490 582 879) meg kell szorozni 4 %-kal és az OTE részvényeinek az Athéni Értéktőzsdén jegyzett aktuális tőzsdei árával. A törvény értelmében a gazdasági és pénzügyi miniszter hivatott aláírni az olyan szerződéseket, amelyek a fenti ügyletre irányulnak, valamint meghatározzák a görög állam jogait az adott részvényekkel kapcsolatban, beleértve a „call option”, azaz a részvények görög állam általi, tetszés szerinti visszavásárlási jogának lehetőségét, ugyanakkor a kötelező visszavásárlását is, amennyiben a nyugdíjalapnak készpénzre van szüksége ahhoz, hogy az önkéntes korengedményes nyugdíjrendszer keretein belül folyósítani tudja a nyugdíjakat („put option”); erre a tőzsdén kívüli átruházás napján érvényes záráson kerül sor. A végrehajtási rendelkezéseket és egyéb részleteket az említett jogok gyakorlása tekintetében még nem határozták meg, mivel a Bizottság általi értékelése még folyamatban van.

6. Az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram költsége és a görög állam anyagi hozzájárulásának mértéke

- (32) A bejelentésben a görög hatóságok kifejtették, hogy az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram költségei 6 000 fős várható létszámcsokkentésnél elérhetik körülbelül a 1,5 milliárd EUR-t, amely 7 éves időtartamra oszlik el (azaz 2005-től 2012-ig), amelynek során a legtöbb költség a 2005–2007 közötti időszakban merül fel. A program 2005. évi várható költségét körülbelül 500 millió EUR-ra becsülték. Ez mai áron számítva kb. 1,2 milliárd EUR-t jelent ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ A görög hatóságok szerint a nettó jelenérték kiszámítására 7,83 %-os leszámítási ráta alapján került sor, amely az OTE súlyozott átlagos tőke költségének becsült értékét (WACC) tükrözi, ahogyan azt a három gazdasági elemző által 2005-ben kiadott jelentésből megállapíthatjuk.

- (33) 2005. december 20-án a görög hatóságok értesítették a Bizottságot, hogy az előírt határidőn belül 5 525 munkavállaló adta be korengedményes nyugdíjkérelmét, és ez a szám eléri a kezdeti tervezett létszámcsökkenés 90 %-át. Függetlenül attól, hogy a pontos szám nem kerülhet nyilvánosságra a kérelmek feldolgozásának és részletes értékelésének befejezéséig, a görög hatóságok becslése szerint az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram teljes költsége mintegy 1,1 milliárd EUR-t tesz majd ki (ami nettó jelenértéken hozzávetőlegesen 863 millió körüli EUR-nak felel meg).
- (34) Amint már fent említésre került, a görög állam a finanszírozáshoz úgy járul hozzá, hogy OTE-ban lévő részvényeinek 4 %-át átruházza az OTE Magánbiztosítási Alapjára.
- (35) A törvény közzétételének napján (2005. július 14.) érvényes OTE-részvényárak alapján a görög állam által a nyugdíjalap részére átruházni szánt 4 %-nyi részvény értéke mintegy 315 millió EUR volt. Mindazonáltal, mivel a részvények értékének meghatározása az átruházás napján történik, a görög állam anyagi hozzájárulása ennél több is lehet. 2005 júliusa óta az OTE-részvények ára a 2005. júliusi körülbelül 16 EUR-ról 2006 januárjának közepére mintegy 23 EUR-ra növekedett, majd 2007 februárjára 22 EUR-ra esett vissza.

7. A görög hatóságok érvei

- (36) A görög hatóságok véleménye szerint az állam által a nyugdíjprogramhoz nyújtott hozzájárulás nem minősül állami támogatásnak, mivel az állam magánbefektetőként lépett fel. Ezenkívül a pénzügyi hozzájárulás mindössze részben mentesítette az OTE-t a nyugdíjprogram miatt fellépő rendkívüli költségek alól, amelyek a jelenleg hatályos munkajogi törvényeknek és rendeleteknek megfelelő, kevésbé költséges programokkal szemben ennél jóval magasabbak. Következésképpen az állami hozzájárulás célja az egyenlő feltételek melletti piaci verseny helyreállítása volt, nem pedig a verseny torzítása.
- (37) A görög hatóságok úgy vélik, hogy az OTE hátrányban van versenytársaival szemben a közelmúltban liberalizált vezeték távközlési piacon. Miután az OTE-alkalmazottak állandó státusuk miatt nem bocsáthatók el, az OTE nem tudott egyoldalúan felmondani alkalmazottainak, és kénytelen volt az önkéntes távozás ajánlatával élni. Ahhoz, hogy ajánlatát vonzóvá tegye, olyan feltételeket kellett ajánlania a munkavállalók részére, amelyek a végleges státus előnyeit tükrözik.
- (38) A görög állam által a nyugdíjprogramhoz nyújtott hozzájárulás mindössze csak részben kompenzálja azon többletköltségeket, amelyek az OTE állami monopóliumának örökségből származó két szerkezeti hátrányból erednek: a) a kvázi állami alkalmazotti, törvény által garantált végleges státus; valamint b) a szintén törvény által szabályozott magas fizetések, amelyek jelentősen megnövelik a program összköltségét. Ezért az OTE hátrányban van versenytársaival szemben a közelmúltban liberalizált vezeték távközlési piacon. Így az állami hozzájárulást a közelmúlt bírósági esetjogával, különösen az Elsőfokú Bíróság *Combus* ⁽¹¹⁾ ügyben hozott ítéletével összhangban lévőnek lehet tekinteni, amely szerint ha egy vállalatot a magánszektorban működő versenytársaihoz képest olyan szerkezeti hátrányoktól mentesítenek, mint amilyen a „kiváltságos és költséges munkavállalói státus”, akkor az állami pénzügyi hozzájárulás nem tekinthető állami támogatásnak.
- (39) A görög hatóságok kétfázisú számítást javasoltak, amelynek célja külön megállapítani az OTE-ra a) a végleges státus és b) a magasabb bérek miatt nehezedő pénzügyi teher összegét.
- (40) Konkrétan az OTE-ra a végleges státus miatt nehezedő pénzügyi teher összegét úgy számították ki, hogy összehasonlították a tervezett önkéntes korengedményes nyugdíjprogram költségeit azon költségekkel, amelyek akkor keletkeznének, ha az OTE magánvállalkozás lenne, és lehetősége lenne a munkavállalóit a törvény által előírt minimális végkielégítéssel elbocsátani. Mindazonáltal, mivel a tömeges létszámleépítések a görög jog értelmében miniszteri engedélyezéssel alapulnak ⁽¹²⁾, a görög hatóságok úgy vélik, hogy egy szélesebb körű korengedményes nyugdíjprogram végrehajtása érdekében még egy magánvállalkozásnak is nagyvonalúbb ajánlatot kellett volna tennie, mint az előírt minimum. E tekintetben a görög hatóságok becslése szerint egy magánvállalkozás a törvényben előírt kompenzáción felül 1,5–2,5-szeres juttatásokat, vagy átlagban a törvényben előírt kompenzáció kétszeresét ajánlották volna fel ⁽¹³⁾. Ez esetben az önkéntes korengedményes nyugdíjrendszer többletköltségei elérnék a 269 millió EUR-t.

⁽¹¹⁾ A T-157/01. sz. *Danske Busvognmænd kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 2004., II-917. o.).

⁽¹²⁾ A jelenleg hatályos jogszabályok értelmében az egy hónapra engedélyezett elbocsátások maximuma a munkavállalók 2 %-a, de legfeljebb 30 alkalmazott. A bejelentés szerint egy nagyobb volumenű létszámleépítési programhoz a Munkaügyi Minisztérium külön engedélyre lenne szükség. Ilyen engedélyt legalábbis az utóbbi évtizedben nem adtak, és egyetlen magánvállalkozás sem valósított meg tömeges elbocsátást önkéntes korengedményes nyugdíjprogram keretében.

⁽¹³⁾ E tekintetben a görög hatóságok egy olyan végkielégítési csomag példájára hivatkoztak, amelyet egy hatalmas magánszektorbeli piaci szereplő, az Intracom ajánlott fel; ebben a vállalat a munkavállalók néhány kategóriájának a törvény által előírt végkielégítés kétszeresét ajánlotta fel egy korengedményes elbocsátási program keretében (az említett együtthatót a magasabb bérek esetében fokozatosan csökkentette a törvényes végkielégítés 1,4-szereséig). Ráadásul a szóban forgó társaság állítólag más előnyöket is nyújtott, mint pl. egyszeri juttatásokat és a társadalombiztosítás adott időtartamra szóló meghosszabbítását.

(41) Ezek után, összehasonlítva az OTE önkéntes korengedményes nyugdíjprogrammal kapcsolatos költségeit egy, a magánszektor béreire alapuló önkéntes korengedményes nyugdíjprogram költségeivel, ahol is a bérek körülbelül egyharmaddal alacsonyabbak, mint az OTE által fizettek, a görög hatóságok a bérek miatt az OTE-re nehezedő többletterhet 193 millió EUR-ra becsülik, amely becslést az OTE költségei és a törvény által előírt leépítés miatti végkielégítés minimális összegének kétszerese közötti összehasonlításra alapozták. A végleges státusból és a magasabb bérekből eredő említett többletköltségeket véve az OTE teljes többletköltsége eléri a 462 millió EUR-t, amely meghaladja a közlemény által becsült állami hozzájárulás összegét (kb. 315 millió EUR).

(42) 2005. december 20-án a görög hatóságok benyújtották a Bizottságnak a korengedményes nyugdíjazást kérelmező munkavállalók végleges száma alapján elkészített újabb számításokat. E frissített számítások tekintetében a görög hatóságok kérték a Bizottságot, hogy vegyen figyelembe bizonyos olyan többletköltségeket is, amelyek a nyugdíjprogram végrehajtásának eredetileg tervezett elindításának elkerülhetetlen késedelmé miatt keletkeztek („halasztás miatti költségek”) ⁽¹⁴⁾.

III. DÖNTÉS A SZERZŐDÉS 88. CIKKÉNEK (2) BEKEZDÉSE SZERINTI ELJÁRÁS ELINDÍTÁSÁRÓL

(43) A hivatalos vizsgálat elindítására vonatkozó döntésében a Bizottság kételyeit juttatta kifejezésre a görög hatóságok fenti érveinek megalapozottságát illetően.

a) A görög állam pénzügyi hozzájárulása

(44) Először is a Bizottság megkérdőjelezte, hogy a pénzügyi hozzájárulást a piaci magánbefektető elvének megfelelően nyújtották-e, hiszen a vállalat egyetlen másik befektetője sem nyújtott pénzügyi hozzájárulást a korengedményes nyugdíjprogramhoz. Ezen túlmenően a társaság várható értéknövekedéséből valamennyi befektető egyenlő mértékben részesülne, míg a görög állam nem élvezne a hozzájárulásával arányos megtérülést. A görög hatóságok továbbá azt sem támasztották alá, hogy hozzájárulásuktól ésszerű megtérülést várnának.

⁽¹⁴⁾ A görög hatóságok úgy vélik, hogy az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram késedelmes bevezetése következtében egyes alkalmazottaknak már nem lesz lehetőségük a választásra, mivel időközben eléri a kötelező nyugdíjkorhatárt. Továbbá ha felteszszük, hogy az OTE-nak még egy évre lenne szüksége az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram teljes körű bevezetéséhez, akkor az OTE továbbra is magas béreket kell, hogy fizessen az önkéntes korengedményes nyugdíjba jogosulóik részére. Ha figyelembe vesszük ezeket a (halasztás miatti) költségeket, akkor az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram teljes költségei eléri az 1,37 milliárd EUR-t, amely nettó jelenértéken mintegy 1 milliárd EUR-t tesz ki.

b) Hasonló önkéntes korengedményes nyugdíjprogramok költségei a magánszektorban

(45) Másodsorban a Bizottság megkérdőjelezi azt is, hogy a görög kormány pénzügyi hozzájárulása ténylegesen csak arra szorítkozott-e, hogy mentesítse az OTE-t azon hivatkozott többletköltségek alól, amelyek más piaci szereplők végkielégítési, illetve korengedményes nyugdíjprogramjaihoz képest jelentkeznek. A Bizottság különösen azt kéri, hogy a görög hatóságok által hivatkozott egyetlen példa, amely szerint egy átlagos társaság az önkéntesen jelentkezők elbocsátását tervezve mintegy kétszeresét fizetné az elbocsátások esetén törvény által előírt végkielégítésnek, megfelelő összehasonlítási alapnak tekinthető-e egy olyan vállalat rendes költségeinek megállapítása során, amely korengedményes nyugdíjazást kínál mintegy 5–6 000, különleges (állandó) munkavállalói státust nem élvező alkalmazottnak.

c) Az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram végleges költsége

(46) A Bizottság aggodalmát fejezi ki továbbá azzal a kockázattal kapcsolatban, hogy a görög állam pénzügyi hozzájárulása (amelynek összege nem rögzített, hanem attól az ártól függ, amelyet az OTE részvényekért az eladás napján ténylegesen kapni fognak) meghaladja majd az OTE így számított várható többletköltségeit.

d) A múlt örökségéből eredő munkajogi és egyéb előnyök

(47) A Bizottság továbbá úgy vélte, hogy még ha el is fogadjuk, hogy az OTE többletköltségeket visel alkalmazottai különleges munkavállalói státusa miatt, ez nem feltétlenül indokolja az állam hozzájárulását, mivel az OTE esetleg más olyan előnyökben is részesülhetett (vagy részesülhet továbbra is), amelyek semlegesítik az esetleges szerkezeti hátrányokat. Ilyen előnyök származhatnak az OTE-alkalmazottak különleges munkavállalói státusából, az OTE-ra vonatkozó különleges jogi keretrendszerből, vagy olyan különleges beavatkozásokból, amelyek az OTE bérköltségeit az általános munkajog hatálya alá tartozó vállalatok bérköltségei alá csökkentik. Példaként hozták fel az OTE esetleges mentesítését a munkaadói járulékok megfizetése alól, valamint a nyugdíjpénztárba való fizetési kötelezettség alóli korábbi mentesítését.

(48) Végezetül a Bizottság nem volt meggyőződve arról sem, hogy az OTE-nak alkalmasint nem származik-e haszna korábbi monopolhelyzetéből, és ezáltal nem ellensúlyozza-e azokat a hátrányokat, amelyek a korengedményes nyugdíjprogram többletköltségeiből erednek (különösen ami a vezetékes telekommunikációs hálózatot illeti).

IV. ÉRDEKELT HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEI

(49) Észrevételeket tett egy ügyvédi iroda, amely szintén nevének elhallgatását kérte, mivel egyéb piaci szereplők megbízásából az OTE-val jogi vitában áll. Az iroda fő érvei az alábbiakban foglalhatók össze.

(50) Egyrészt a görög állam pénzügyi hozzájárulása nem felel meg a piaci magánbefektető elve követelményeinek, mivel az önkéntes korengedményes nyugdíjprogramot sosem terjesztették engedélyezésre az OTE részvényesei elé. Továbbá a görög hatóságok is elmulasztották bizonyítani, hogy ésszerű hasznot várhatnak-e a kérdéses hozzájárulástól. Másrészt állítolag az állam minden évben fedezi az OTE társadalombiztosítási pénztára, a Magánbiztosítási Alap hiányának egy részét. Harmadrészt, a korábbi monopolhelyeztetel kapcsolatban az ügyvédi iroda úgy gondolja, hogy a nemzeti szabályozó hatóság függetlensége került veszélybe, mivel vezetőségét a görög állam, azaz az OTE legnagyobb részvénytulajdonosa nevezi ki.

(51) Az ügyvédi iroda szerint a szabályozó hatóság talán attól való féltelmében kerüli a döntéshozatalt az OTE valószínűleg szabályellenes ügyeiben, hogy ezáltal veszélyeztetné a társaság pénzügyi helyzetét. Az OTE nem esik reklámadó alá (amely a reklámhirdetések díjának 20 %-át teszik ki, és amelyet minden más vállalkozás megfizet, bármilyen reklámhordozón szeretne is hirdetni). E támogatás mértéke éves szinten eléri a 20 millió EUR-t. Végezetül, az állami vezetékes távközlési hálózat ellenőrzése révén az OTE az elektronikus kommunikációs piacon egy sor, a piaci versenyt sértő és visszaélést megvalósító gyakorlatba bonyolódott, amelyeket a szabályozó hatóság ezidáig nem minden esetben orvosolt.

(52) Következésképpen az ügyvédi iroda kéri, hogy a támogatás olyan feltételekkel valósuljon meg, amelyek tükrözik a fentebb ismertetetteket.

V. A GÖRÖG ÁLLAM VÁLASZA

(53) A görög hatóságok megismételték fő érveiket, miszerint a *Combis*-ügyben hozott ítélethez igazodva az OTE önkéntes korengedményes nyugdíjprogramja költségeihez nyújtott állami támogatás nem eredményez semmiféle pénzügyi hasznot az OTE-nak. Először is, mivel a hozzájárulás nem csökkenti az OTE költségvetésének azon rendes terheit, amelyek a foglalkoztatásból erednek. Másodszor, mert itt mindössze egy volt állami vállalat szerkezeti hátrányainak megszüntetéséről van szó. A görög hatóságok úgy gondolják, az OTE-munkavállalók végleges státusa igen jelentős terhet ró a vállalatra, és szerkezeti akadályt képez a későbbi privatizációval szemben⁽¹⁵⁾. Amennyiben az állami hozzájárulás nem

indokolható a szerkezeti hátrány ellensúlyozásával, vagy nem felel meg a piaci magánbefektető elvének, a szóban forgó támogatást még mindig lehet az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban lévőnek tekinteni az EDF-határozatból levezethető elvek⁽¹⁶⁾ valamint az energiaágazatban az átállási költségekre alkalmazandó elvek alapján⁽¹⁷⁾.

(54) Válaszukban a görög hatóságok független szakértők által összeállított jelentéseket nyújtottak be, amelyeket arra használtak fel, hogy a) kiszámítsák és hitelesítsék az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram teljes költségét (a KPMG vizsgálta az OTE 2005. évi pénzügyi eredményeit, és igazolta az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram teljes költségeinek összegét); b) kiszámítsák az OTE-alkalmazottak végleges státusából és a magas bérekből eredő költségeket a Görögországra érvényes referenciaértékek segítségével (a megfelelő felméréseket a CRA International és a Hay Group készítette el); valamint hogy c) bemutassák a Görögországban alkalmazandó munkajogi szabályozási keretet általában véve a magánvállalkozásokra (Levantis professzor, az Athéni Egyetem munkajogi tanára által készített tanulmány), és külön az OTE-ra vonatkozóan. A görög hatóságok érvelésének fő vonalai az alábbiakban foglalhatóak össze.

a) Az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram szükségessége

(55) A Bizottság fenntartásaira, azaz arra, hogy tudnának-e más eszközt alkalmazni az OTE átszervezésére, a görög hatóságok annak hangsúlyozásával válaszoltak, hogy a görög alkotmány kifejezetten rögzíti a kollektív munkaszerződésből eredő munkavállalói jogok védelmét. Tehát nem lehet olyan kényszer-elbocsátási programot végrehajtani, amelyet jogszabály rendelne el annak érdekében, hogy megszűnjön az OTE alkalmazottainak végleges státusa. Ez az intézkedés ugyanis alkotmányos, munkajogi és társadalombiztosítási jogi alapon számos perhez vezetne, és így az OTE személyi állományának átszervezésére irányuló célkitűzés gyakorlatilag ellehetetlenülne⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁵⁾ A görög hatóságok szerint a végleges státusnak további kedvezőtlen hatásai vannak a vállalat általános munkaerő-szerkezetére. Nem csak azért, mert a béreket a törvény értelmében magas szinten határozzák meg, hanem mert a bértábla nem hat ösztönzőleg sem a munkavállalókra, sem a termelékenység növekedésére, hiszen a törvény tiltja a bérek emelését. Továbbá közép- és felsővezetői szintre nem lehet új alkalmazottat felvenni, mivel minden új alkalmazottat a munkahelyi hierarchia legalsó fokozatán kell kinevezni. Az új alkalmazottak továbbá semmiféle vezetői posztot nem vállalhatnak, mivel ezzel felborítanák a meglévő végleges státus által garantált előrelépés rendjét. Ezekből a korlátozásokból egyetlen egy sem érvényesül a magánszektorban.

⁽¹⁶⁾ A Bizottság határozata (2003. december 16.) a Franciaország részéről az EDF-nek és a villamosenergia- és gázipari szektornak nyújtott állami támogatásokról (HL L 49., 2005.2.22., 9. o.).

⁽¹⁷⁾ Lásd a Bizottság közleményét az átállási költségekhez kapcsolódó állami támogatások értékelésének módszertanáról, http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/stranded_costs_en.pdf

⁽¹⁸⁾ E tekintetben a görög hatóságok továbbá azt állították, hogy az új (3429/2005.) törvény, amely 2005 decemberében lépett hatályba, és a részben vagy teljes mértékben állami tulajdonú vállalkozásokat szabályozza, csak az újonnan alkalmazottak esetében szünteti meg a végleges státust. A jelenleg végleges státusú alkalmazottak helyzete tekintetében azonban – mivel a jogszabály az ő státusukat nem érinti – az OTE-nak nincs alternatív megoldása az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram alkalmazásán túl.

b) Az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram költsége

- (56) A görög hatóságok válaszukban megerősítették, hogy az OTE-hoz végül a 6 070 jogosult munkavállaló közül 5 494-től érkezett kérelem. Ez 91 %-os részvételt jelent. A korengedményes nyugdíjazásra jogosultak két csoportra oszthatók: a) 4 859 fő, akiknél „fiktív” éveket ismernek majd el – ez a csoport a jelenlegi önkéntes korengedményes nyugdíjprogramba tartozik; b) 635 fő közel a nyugdíjkorhatárhoz (azaz teljes nyugdíjra jogosultak, de még nem érték el a szükséges nyugdíjkorhatárt), akik jogosultak lesznek a kiegészítő nyugdíjra is ⁽¹⁹⁾ – ez a csoport a „rendes” önkéntes korengedményes nyugdíjprogramba tartozik.
- (57) Az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram teljes névleges költségeit a KPMG, az OTE pénzügyi ellenőrei vizsgálták és hagyták jóvá. Ezeket a költségeket az OTE 2005. évi pénzügyi helyzetének vizsgálatának keretében ellenőrizték az IFRS nemzetközi pénzügyi beszámolási szabványok alapján ⁽²⁰⁾. A nyugdíjprogram költségeinek egy részét, azaz az egyszeri juttatások költségeit, a munkavállalóknak nyújtott szolgáltatásokkal foglalkozó független tanácsadó cég, a Prudential számította ki. A Prudential a 3371/2005. törvény 74. cikkének megfelelően biztosításmatematikai vizsgálatot végzett. A görög hatóságok további jelentés elkészítésével bízták meg a Hay Group nemzetközi tanácsadó céget. A Hay Group megerősítette, hogy az elbocsátást kompenzáló törvényes juttatások másfélszerese ésszerű vonatkozási alap olyan kompenzációs csomag kiszámításához, amelyet rendes körülmények között egy vállalkozás az önkéntesen távozó alkalmazottainak ajánlana.
- (58) A Hay Group fenti jelentése alapján egy másik, pénzügyi és antitröszt ügyekkel foglalkozó nemzetközi tanácsadó cég, a Charles River Associates International (a továbbiakban: CRA International) készítette el a végleges jelentést, amelyben kiszámította az OTE többletköltségét – azaz a végleges státus és a magasabb bérek költségvonzatát – a magánszektorbeli versenytársaihoz képest.
- (59) A fenti egyes jelentések alapkövetkeztetései az alábbiakban foglalhatók össze:

⁽¹⁹⁾ Ami e munkavállalókat illeti, mivel az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram alapján folyósított nyugdíjuk megegyezne a jelenlegi bérükkel, a program az ő esetükben kevésbé vonzó, mint azon munkavállalók esetében, akik még nem érték el a bérszála tetejét (utóbbiak olyan nyugdíjat kapnak majd, amely magasabb lesz a jelenlegi fizetésüknél, mivel nyugdíjukat a fiktív évek során elért fizetésük alapján számítják majd ki, vagyis amelyet akkor érnének el, ha továbbdolgoznának). Az önkéntes korengedményes nyugdíjprogramban való magas részvételi arány érdekében további ösztönzést nyújtanak azon alkalmazottak számára, akik már elérték az OTE bérszállójának csúcsát.

⁽²⁰⁾ Emlékeztetni kell arra, hogy 2005-től az EU valamennyi nyilvánosan működő társasága köteles az IFRS alkalmazásával konszolidált éves beszámolót készíteni. Lásd az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1725/2003/EK bizottsági rendeletet (HL L 261., 2003.10.13., 1. o.).

c) A KMPG 2005. évi IFRS-igazolása: az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram névértéke

- (60) Az OTE 2005. évi igazolt számlái alapján az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram becsült összköltsége a kifizetéseket tekintve 1 161 827 920 EUR-t tesz ki. A nyugdíjprogram nettó jelenértéke mintegy 939 607 196 EUR ⁽²¹⁾. Ez az összeg úgy jön ki, hogy a nyugdíjprogram névértékét 3 %-os leszámítolási rátával kell csökkenteni, így a névleges összeg 67,7 millió EUR-val lesz kevesebb ⁽²²⁾, továbbá le kell vonni azt a 154,4 millió EUR-s összeget is, amelyet jóvátételként már az OTE 2004. évi pénzügyi mérlegében előirányoztak (1 161,8 – 67,7 – 154,4 = 939,6). A nyugdíjprogram igazolt nettó jelenértékében (939,6 millió EUR) azonban nem vették figyelembe az OTE által a társasági adózási jog alapján élvezett adókedvezményeket (lásd a CRA International alábbi jelentését).

d) A Hay Group jelentése: összehasonlítás más görögországi és EU-beli önkéntes korengedményes nyugdíjprogramokkal

- (61) Jelentésében a Hay Group különböző görögországi és európai vállalatok elmúlt évekbeli létszámcsökkentési adatait vetette össze. Több mint 40 különböző görög vállalatot és nemzetközi vállalat görögországi leányvállalatát vizsgálta meg. A Hay megerősítette a görög hatóságok korábbi beadványaiban található feltevéseit, miszerint: a) Görögországban vagy Európában másutt nincs az OTE-éhoz hasonló korengedményes nyugdíjprogram (azaz olyan önkéntes korengedményes nyugdíjprogram, amely az OTE-éhoz hasonló, azaz a végleges státusból és a rögzített magas bérekből eredő szerkezeti költségeket kompenzálja; továbbá b) az átlagos végkielégítési csomagok egy magánvállalkozás rendes önkéntes korengedményes nyugdíjprogramja esetén valóban elérik a törvény által előírt összeg 1,5-szeresét, különösen az 51 éves korcsoport tekintetében ⁽²³⁾).

e) CRA International: az OTE többletköltségének kiszámítása

- (62) A fenti elemzések alapján a CRA International kiszámolta a költségek nettó jelenértékét, amelyet az OTE vállalna magára 5 494 alkalmazott önkéntes korengedményes nyugdíjba bocsátása esetén.

⁽²¹⁾ A nettó jelenérték az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram piaci értékét jelenti, vagyis azt az összeget, amelyet az OTE fizetne egy harmadik félnek azért, hogy az átvállalja az OTE önkéntes korengedményes nyugdíjprogramból eredő kötelezettségeit.

⁽²²⁾ Emlékeztetnünk kell meg kell jegyezni, hogy a görög hatóságok korábbi, 2005. decemberi beadványukban, amelyben az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram névértékét 1 161,0 millió EUR-ra becsülték, a nyugdíjprogram nettó jelenértékét 863 millió EUR-ra hozták ki, leszámítolási rátaként az OTE 7,8 %-ra becsült WACC-értékét (súlyozott átlagos tőkeköltség) alkalmazva.

⁽²³⁾ Lásd a 13. lábjegyzetet.

- (63) Az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram nettó jelenértékének számítása során kulcsfontosságú volt a megfelelő leszámítási ráta alkalmazása. A CRA International elismeri, hogy a modern pénzügy alapelve szerint a pénzforgalom esetén alkalmazott leszámítási rátának tükröznie kell a pénzforgalom jellegében rejlő szisztematikus kockázatot. A CRA International szerint ajánlatos a vállalat súlyozott átlagos tőke költségének (WACC) alkalmazása, amelyet legtöbb esetben a közgazdászok is alkalmaznak ⁽²⁴⁾.
- (64) Minazonáltal, a CRA International véleménye szerint a szóban forgó esetben a rendszeres költségek hozzájárulása az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram díjtételeihez annyira csekély, hogy nem ér el szignifikáns értéket. Ennek oka az, hogy a) az OTE munkavállalóinak fizetése olyan szigorú rendszer alapján emelkedik, amely idővel jelentősen csökkenti a fizetéskülönbségek miatti bizonytalanságot; b) az esetlegesen fellépő bizonytalanságok nincsenek kapcsolatban az OTE teljesítményével (a bérkategóriák éves növekedése nem függ az OTE teljes gazdasági teljesítményétől). Így a CRA International szerint a megfelelő leszámítási rátának a kockázatmentes értékpapírokból származó tőkehozamot kell tükröznie. A CRA International példaként azokat a 2,1 milliárd EUR értékben kibocsátott, tízéves lejáratú kötvényeket vette, amelyeket a görög hatóságok 2005. június 7-én (az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram évében) 3,41 %-os súlyozott átlaghozammal értékesítettek, valamint azokat az 1,68 milliárd EUR értékben kibocsátott, ötéves lejáratú kötvényeket, amelyeket egy hónappal később, 2,71 %-os súlyozott átlaghozammal értékesítettek: így a CRA International az összes határidős betétre nézve a kockázatmentes befektetésekből származó kamatot kb. 3 %-ban határozta meg ⁽²⁵⁾.
- (65) A CRA International ezen feltevései alapján az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram nettó jelenértékét 1 086,2 millió EUR-ra becsülte. A KPMG számításaival ellentétben (lásd a (60) bekezdést) a CRA International számításaiban nem vette figyelembe az OTE 2004. évi elszámolásaiban már előirányzott 154,4 millió EUR-s összeget, mivel őket nem kötik a könyvvizsgáló cégre vonatkozó számviteli szabályok. Továbbá, mivel a görög társasági jog szabályai értelmében az OTE az önkéntes korengedményes nyugdíjprogramhoz kapcsolódó valamennyi kifizetését levonhatja az adóalapból, a CRA International számításai szerint az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram tényleges nettó jelenértéke adózás után 784,3 millió EUR-t tesz ki ⁽²⁶⁾.
- (66) A fenti adózott összeg alapján a CRA International kiszámolta azt a költséget, amely akkor merülne fel az OTE-nál, ha magánvállalkozás lenne. E célból a CRA International feltételezte, hogy a) a Hay Group jelentésének következtetése szerint egy magánvállalkozás rendes feltételek mellett olyan csomagot kínál, amely 1,5-szerese a törvényben előírt végkielégítési csomagnak; továbbá hogy b) a KPMG által a görögországi csúcstechnológiai szektorban előforduló végkielégítésekről és juttatásokról készített 2004. évi tanulmány adatai szerint ezt az arányszámot az OTE-beli fizetéseknél 33 %-kal alacsonyabb fizetések mellett alkalmaznák. Feltételezve, hogy az OTE a törvényben előírt követelmények 150 %-át ajánlja, de a magánszektor fizetése mellett, vagyis 33 %-kal alacsonyabban, mint az OTE által juttatott fizetések, a CRA International arra a következtetésre jutott, hogy egy, az OTE-tól eltérő magánvállalkozásnál az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram miatt felmerülő költségek adózás után 314,4 millió EUR-t tennének ki.
- (67) Összehasonlítva az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram adózás utáni jelenértékét (784,3 millió EUR) azzal a költséggel, amely az OTE-nál akkor merülne fel, ha magánvállalkozás lenne (314,4 millió EUR), a CRA International számításai szerint az OTE-nál az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram végrehajtása miatt felmerülő többletköltség 469,9 millió EUR-ra rúg ⁽²⁷⁾.
- (68) A teljesség kedvéért meg kell jegyezni, hogy a CRA International kétféle forgatókönyv alapján is kiszámolta az OTE többletköltségét. Az első forgatókönyv az OTE magasabb, WACC-értékén (7,8 %) alapul. Ez esetben a többletköltség 390,4 millió EUR-ra csökken. A második forgatókönyv azt feltételezi, hogy nincs adókedvezmény. Ekkor a többletköltség 540,2 millió EUR-ra nő, ha az OTE WACC-értékével, és 643,4 millió EUR-ra, ha a kockázatmentes 3 %-os leszámítási rátával számolnak.

f) Munkajogi és egyéb előnyök hiánya

- (69) Az Athéni Egyetem tanára, Levantis professzor tanulmánya alapján a görög hatóságok hangsúlyozzák, hogy az OTE nem részesül semmiféle munkajogi kedvezményben. A görög hatóságok megerősítették különösen, hogy az OTE nem mentesül a munkaadói járulékok megfizetése alól ⁽²⁸⁾. Mindenesetre a *Combustion*-ügyben hozott ítélet tekintetében a görög hatóságok fenntartják állításukat, mely szerint a szerkezeti előnyök meglétére nem terjedt ki a bírósági elemzés, mint ahogyan a bizottsági elemzés sem a Franciaország által az EDF-nek nyújtott támogatás összeegyeztethetőségének értékelése tekintetében.

⁽²⁴⁾ Ezt a megközelítést követték a görög hatóságok is a 2005. november 4-i beadványukban.

⁽²⁵⁾ E tekintetben a CRA International véleménye összhangban van a KPMG által hitelesített OTE-elszámolásokkal, amelyeknél a KPMG szintén 3 %-os leszámítási rátát alkalmazott.

⁽²⁶⁾ Mivel a KPMG csak az OTE adózás előtti elszámolásainak ellenőrzését vállalta, így az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram adózás utáni névleges értékét nem kellett kiszámítani.

⁽²⁷⁾ E többletköltségek a következőképpen oszlanak el: az OTE-ra a végleges státusz miatt háruló 322,9 millió EUR, valamint a magasabb fizetések miatti 147,0 millió EUR.

⁽²⁸⁾ A görög hatóságok szerint az OTE a többi magánvállalkozáshoz hasonlóan a jelenleg hatályos társadalombiztosítási jogszabályoknak megfelelően fizeti a kötelező munkaadói járulékokat. Ez 2,76 %, amelyen túl még a munkavállaló is fizet 1,33 %-ot.

- (70) Az OTE korábbi monopóliumhelyzetéből adódó előnyök tekintetében a görög hatóságok arra emlékeztetnek, hogy a vezetékes telefonpiac liberalizációja 2001 óta teljesen megtörtént, és hogy az OTE-t az elektronikus távközlési szolgáltatásokra és hálózatokra vonatkozó szabályozási keret rendelkezéseinek megfelelő, széles körű előzetes szabályozásnak vetették alá. A nemzeti szabályozó hatóság, a Hellén Telekommunikációs és Posta Bizottság által az OTE-ra kivetett kiigazító intézkedések következtében a vezetékes hálózatok piacára új versenyképes szolgáltatók léptek be, ami az OTE piaci térvetésével járt.

g) A görög hatóságok által felajánlott kötelezettségvállalás

- (71) Válaszukban a görög hatóságok számításait a 2006. április 25-i záraskor érvényes OTE-részvényárra, azaz 17,98 EUR-ra alapozták. Így 2006. április 25-én a OTE-ban lévő állami részvények 4 %-a 353 millió EUR értéket képviselt. Így a görög állam által az önkéntes korengedményes nyugdíjprogramhoz nyújtott hozzájárulás 2006. április 25-én 25 %-kal volt alacsonyabb az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram többletköltségének megfelelő 469,9 millió EUR-nál.
- (72) Mindazonáltal, mivel az OTE-részvények ára ingadozik az Athéni Értéktőzsdén, amennyiben az állam OTE-ban lévő részvényei 4 %-ának összértéke meghaladja az OTE-ra háruló többletköltséget, Görögország egyértelműen elkötelezi magát a 3371/2005. törvény 74. cikkének módosítása mellett, az állam pénzügyi hozzájárulásának megfelelő kiigazítása érdekében.

h) Válasz a harmadik felek észrevételeire

- (73) A görög hatóságok hangsúlyozzák, hogy a részvénytársaságokról szóló 2190/1920. törvény 34. cikke értelmében a közgyűlésnek nincs hatásköre az igazgatási döntések meghozására. Az ilyen jellegű döntésekben az OTE alap-szabálya értelmében az Igazgatótanács rendelkezik hatáskörrel (9. cikk, d) pont). Az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram tekintetében tehát az Igazgatótanács tartott vitát, hozott döntést, majd terjesztette azt az intézményi befektetők elé.
- (74) A görög hatóságok érvelése szerint az észrevételek azzal a ténnyel kapcsolatban, miszerint a görög állam fedezi részben az OTE Magánbiztosítási Alapjának éves hiányát, Görögország társadalombiztosítási rendszerének téves ismeretein alapulnak. A görög hatóságok ismételtlen állítják, hogy az OTE munkavállalói nyugdíjalapja, az OTE Magánbiztosítási Alapja közjogi szabályozás alá eső, független jogi személy, csakis, mint minden más görögországi nyugdíjalap. Saját igazgatótanácsa, ügyvitel, költségvetése és finanszírozási részlege van. Szinte minden létező nyugdíjalap közjogi szabályozás alá eső, önigazgatású és non-profit szervezet, amely független azon vállalkozásoktól, ahol a biztosított munkavállalók dolgoznak. A nyugdíjra való jogosultságot a görög alkotmány is tartalmazza (25. cikk). A görögországi társadalombiztosítási rendszer fő jellemzője, hogy kötelező, állami és általános. A görög nyugdíjrendszer tehát „felosztó-kirovó” típusú rendszer. A közjogi szabályozás

alá eső különféle pénztárak hiányát nem a munkaadók vagy munkavállalók finanszírozzák, hanem az állam, mivel ez utóbbinak alkotmányos kötelezettsége biztosítani a nyugdíjak teljes összegű kifizetését.

- (75) 1994-től 2001-ig az OTE-t – noha állami irányítású magánvállalkozás, amely teljesen független a közjogi szabályozás alá eső OTE Magánbiztosítási Alaptól – *ad hoc* jellegű jogszabályok és kollektív munkaszerződések útján kötelezték arra, hogy fedezze az OTE Magánbiztosítási Alapjának hiányát, és ezáltal az állam nevében egyfajta társadalombiztosítási mechanizmust működtessen. Az OTE kötelezettsége, hogy fedezze az OTE Magánbiztosítási Alapja említett *ad hoc* jellegű hiányait, csak még tovább növelte a nem bérjellegű munkaköltségeket a versenytársakhoz és az új piaci szereplőkhöz képest, ami egyértelműen hátrányt jelentett a vállalat számára.
- (76) Az OTE korábbi monopóliumhelyzetéből adódó állítólagos előnyeit illetően a görög hatóságok hangsúlyozzák, hogy 2001 óta a görög távközlési piac teljesen liberalizált, és a nemzeti szabályozó hatóság, a Görög Telekommunikációs és Posta Bizottság előzetes szabályozási felügyelete alatt áll. Az OTE állítólagos visszaéléseire az új jogi keret megfelelő, ágazatspecifikus szabályait és megfelelő irányelveit kell alkalmazni. A görög hatóságok szerint a teljesen liberalizált piacra vonatkozó kiigazító intézkedések foganatosítása nem következhet be valamely teljesen más úton, mint pl. ebben az esetben egyes kizárólag munkavonatkozású állami intézkedések állami támogatásként történő értékelése útján.
- (77) Végezetül a görög hatóságok tévesként elvetik a harmadik felek azon állításait, miszerint az OTE mentesül a reklámadó alól, míg más görögországi vállalkozások kötelesek azt megfizetni. Bár az 1264/1982. törvény 19. cikkének (2) bekezdése értelmében az állami vállalatok és közszolgáltatók, mint pl. az OTE, mentesülnek a reklámadó fizetése alól, az Elsőfokú Közigazgatási Bíróság egyik nemrégiben született ítélete (9564/2005. sz. határozat) azonban az 1264/1982. törvényben található „közszolgáltatás” és „közmu” kifejezést úgy értelmezte, hogy nem csak az OTE, hanem valamennyi további távközlési szolgáltató is mentesül a reklámadó fizetése alól ⁽²⁹⁾, függetlenül attól, hogy állami vagy magánvállalkozás ⁽³⁰⁾.

⁽²⁹⁾ A görög hatóságok azt is kijelentették, hogy a közelmúltban hozott 3470/2006. törvény 24. cikke egyértelműen kimondja, hogy az OTE és a többi távközlési szolgáltató már nem élvez olyan különleges státust, amely mentesítené őket a reklámadó alól. Az 1264/1982. törvény értelmében az állami vállalatok és közszolgáltatók csak akkor mentesülnek a reklámadó alól, ha jegyzett tőkéjük abszolút többsége a görög állam tulajdonában van. Következésképpen az OTE és a többi távközlési szolgáltató köteles reklámadót fizetni.

⁽³⁰⁾ A görög hatóságok szerint a Közigazgatási Bíróság állásfoglalása értelmében egy társaság közszolgáltatói jellege nem áll kapcsolatban sem a jogállásával, sem pedig a jogi kerettel, amelyen belül tevékenységét folytatja, hanem kizárólag az általa nyújtott szolgáltatások jellegétől függ. Következésképpen a bíróság szerint azon vállalkozások, amelyek a társadalom számára létfontosságú szolgáltatásokat nyújtanak, például távközlési szolgáltatásokat, vizet és áramot, közszolgáltatóknak tekintendők.

VI. A TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE

A támogatás megléte

- (78) Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (79) Egy nemzeti intézkedés állami hozzájárulásként való értékelése feltételezi, hogy az alábbi feltételek mindegyike teljesül: a) az intézkedést tagállam nyújtja állami forrásból bármilyen formában; b) az előnyben részesítés szelektív jellegű; c) torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, és érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (80) A szóban forgó esetben nem vonhatjuk kétségbe, hogy az állam javaslata, miszerint az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram összköltségéhez való hozzájárulásként az OTE-ban lévő részesedésének 4 %-át átruházza az OTE Magánbiztosítási Alapjára, állami források bevonását jelenti. Az állam 4 %-os részesedése az OTE tőkéjében pénzügyi értékű vagyont jelent. Ez a tulajdon piaci értékű ellentételezés nélkül kerül átruházásra. Következésképpen az intézkedés állami források átruházását jelenti.
- (81) Ezenkívül annak ellenére, hogy a támogatás közvetlen kedvezményezettje az OTE Magánbiztosítási Alapja – amely közjogi szabályozás alá eső nyugdíjalap, és része Görögország általános társadalombiztosítási rendszerének –, a támogatás igazi kedvezményezettje az OTE, mivel a vállalkozás így részben mentesül a szóban forgó önkéntes korengedményes nyugdíjprogrammal kapcsolatos társadalombiztosítási kötelezettségek alól. Egyetlen más vállalkozás sem részesül ebben a különleges előnyben. Ebből következik, hogy az intézkedés szelektív jellegű.
- (82) Nem kétséges az sem, hogy mivel az OTE országszerte működő hálózati szolgáltató, amely elektronikus távközlési hálózatokat és szolgáltatásokat nyújt, köztük nemzetközi elektronikus távközlési szolgáltatásokat is, így a számára juttatott bármiféle állami támogatás befolyásolhatja a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (83) Ugyanakkor azt illetően, hogy az állami hozzájárulás olyan előnyökhöz juttatja-e az OTE-t, amely a torzítja a versenyt, vagy a verseny torzításával fenyeget, a görög hatóságok azzal érvelnek, hogy a) az állam magánbefektetőként jár el; és b) az intézkedés semmiféle előnyhöz nem juttatja az OTE-t, mivel csupán azokat a szerkezeti hátrányokat ellensúlyozza, amelyeket az OTE számára az alkalmazottak állandó státusa, valamint még a liberalizálás előtt a jog által megállapított magasabb munkabérek költségek okoznak.

a) A piaci magánbefektető elvének való megfelelés

- (84) A jelenlegi ítélekezési gyakorlat értelmében annak eldöntése érdekében, hogy a görög állam által az OTE önkéntes korengedményes nyugdíjprogramjának költségeihez nyújtott pénzügyi hozzájárulás megfelel-e a piaci magánbefektető által rendes piaci körülmények között választott eljárásnak, azt kell megvizsgálni, hogy hasonló helyzetben egy hasonló nagyságú magánbefektető hasonló mértékben – azaz az OTE-ban való részesedés 4 %-a értékében – nyújtott volna-e pénzügyi hozzájárulást ⁽³¹⁾.
- (85) E tekintetben különbséget kell tenni az állam mint vállalatitőke-tulajdonos és mint állami hatóság kötelezettségei között ⁽³²⁾. Tekintve, hogy az OTE nyilvános részvénytársaság, a görög állam, mint a vállalat többségi részvénytulajdonosa, a társaság tartozásaiért csak a részvényei felszámolási értékéig felel. A társadalombiztosítási és egyéb munkajogi kötelezettségek általában a vállalkozást, és nem a részvényeseket terhelik. Hangsúlyozni kell azt is, hogy az OTE jelenleg nem nehéz pénzügyi helyzetben lévő vállalkozás, továbbá akár egyedül is fedezni képes az önkéntes korengedményes nyugdíjprogrammal járó pénzügyi kötelezettségeket.
- (86) Következésképpen a korengedményes nyugdíjazás miatti végkielégítések és a munkavállaláshoz kapcsolódó egyéb járulékok kifizetését nem lehet figyelembe venni a piaci magánbefektető elvének alkalmazása érdekében ⁽³³⁾.
- (87) Továbbá a görög államon kívül más részvényes nem járult hozzá az OTE átszervezési tervének többletköltségeihez, noha az OTE rentabilitásának várt növekedése kivétel nélkül valamennyi részvényes javára következik be. Ilyen feltételek mellett a görög állam viselkedése különbözik az OTE egyéb magánbefektetőitől. Még ha az állam mint legnagyobb részvényes különleges helyzete indokolná is az eltérő magatartást, rendesen azt lehetne várni, hogy ha a vállalkozás egyik részvényese pénzügyi segítséget nyújt anélkül, hogy a többi részvényes is így tenne, akkor ez a részvényes majd valamiféle kompenzációban részesül, pl. nagyobb részesedéshez vagy egyéb hasonló előnyhöz jut. Mindazonáltal jelen esetben az államot nem kompenzálja semmi azon túl, amihez valamennyi befektető egyaránt hozzájut.

⁽³¹⁾ A C-305/89. sz. Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1991., I-1603. o., 19. bekezdés).

⁽³²⁾ A C-278/92., C-279/92. és C-280/92. sz. Spanyolország kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 1994., I-4103. o., 22. bekezdés).

⁽³³⁾ A C-305/89. sz. ügyben hozott ítélet, i.h., 22. bekezdés.

- (88) Az a tény, hogy az OTE részvényeinek ára az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram bejelentése óta növekedett, nem jelenti szükségszerűen azt, hogy az állam pénzügyi támogatását ezen egy okból kifolyólag már úgy kell tekinteni, hogy megfelel a piaci magánbefektető elvének. Elviekben minden állami pénzügyi hozzájárulás, amelynek célja javítani a szóban forgó vállalat pénzügyi helyzetét, valószínűleg növeli a részvények árát is, ami független attól, hogy a hozzájárulás támogatásnak minősül-e a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében, vagy sem.
- (89) Valamennyi fenti okból következően a görög hatóságok azon érveit, miszerint az állam által az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram költségeihez nyújtott hozzájárulás megfelel a piaci magánbefektető elvének, el kell vetni.
- b) *Gazdasági előnyök hiánya*
- (90) A jelenlegi ítélkezési gyakorlat értelmében a támogatás fogalma magában foglalja az állami hatóságok által nyújtott olyan előnyöket, amelyek különböző módokon enyhítik a vállalat költségvetésére rendszeren háruló terheket⁽³⁴⁾. A Bíróság e tekintetben úgy vélekedik, hogy a vállalatra háruló társadalombiztosítási terhek részleges csökkentése állami támogatás megvalósulását jelenti a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében, ha az intézkedés célja részben mentesíteni a vállalkozást az általános társadalombiztosítási rendszer rendes alkalmazása alól anélkül, hogy e kedvezményt bármi is indokolná a rendszer természetéből vagy általános felépítéséből adódóan⁽³⁵⁾.
- (91) A görög hatóságok nem értenek egyet azzal, hogy az OTE önkéntes korengedményes nyugdíjrendszer miatti költségeinek részleges csökkentése az OTE-nak bármiféle előnyt is juttatna, és hogy hatással lenne a piaci versenyre azon az alapon, hogy mentesíti az OTE-t a szerkezeti hátrányoktól, és lehetővé teszi, hogy az OTE ugyanazon, kevesebb teherrel járó munkajogi szabályok alá tartozzon, mint a görög elektronikus távközlési piacon működő bármely egyéb vállalkozás. E tekintetben a görög kormány az Elsőfokú Bíróság által *Combus*-ügyben hozott ítéletre hivatkozik. Ebben az ügyben a Bíróság kijelentette, hogy az az (állami) intézkedés, amelyet „azért vezettek be, hogy a Combus által alkalmazott tisztviselők kiemelt és költséges státusa helyére oly módon lehessen szerződéses alkalmazottakat felvenni, amely hasonló a Combus egyéb, autóbuszos szállítást nyújtó versenytársainál alkalmazottakhoz”, nem minősül támogatásnak, mivel a „[dán kormány] célja a Combus mentesítése volt azon szerkezeti hátrányok alól, amelyek a magánszektorbeli versenytársaival szemben jellemezték”⁽³⁶⁾.
- (92) E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a *Combus*-ügyben tett megállapítást a Bíróság nem erősítette meg. A Bíróság bizonyos ítéletei ellene szólnak annak a feltételezésnek, miszerint a szerkezeti hátrányok miatt nyújtott kompenzáció kizárná, hogy az adott intézkedést támogatásnak lehessen minősíteni. Ítélezési gyakorlatában a Bíróság kimondta, hogy annak mértékét, amennyire egy intézkedés támogatást valósít meg, az intézkedés hatásai és nem az okai vagy céljai alapján kell meghatározni⁽³⁷⁾. A Bíróság megállapította továbbá, hogy minden olyan intézkedés, amely olyan terhek alól mentesít egy vállalkozást, amelyek rendszeren a költségvetéséhez tartoznak, állami támogatást valósít meg⁽³⁸⁾. A Bíróság egyértelművé tette, hogy ide tartoznak többek között a munkavállalók illetményeivel kapcsolatos költségek is⁽³⁹⁾. Ezen megfontolások alapján a Bíróság elutasította azt a véleményt, amely szerint egy intézkedés csupán azon az alapon nem juttat előnyhöz egy támogatást, hogy kompenzál valamely hátrányt, amely még a múltból maradt fenn⁽⁴⁰⁾.
- (93) Valóban igaz, hogy az OTE-ra alkalmazandó munkajogi szabályok eltérnek a többi görögországi vállalkozásra alkalmazandó szabályoktól a tekintetben, hogy az OTE állandó munkavállalóinak státusát és a magas béreket nem lehet módosítani, hacsak új jogszabályt nem szavaznak meg az OTE-alkalmazottak előzetes hozzájárulásával. Általában véve az OTE-ra alkalmazandó munkajogi szabályok növelik az OTE munkaerő- és társadalombiztosítási költségeit, és megfosztják a vállalkozást attól a szabadságtól, amellyel a versenytársak rendelkeznek, amikor át kell alakítaniuk munkaerőköltségeiket a piacon uralkodó feltételeknek megfelelően.
- (94) E tekintetben a szóban forgó eset sokban hasonlít a *Combus*-ügyhöz. A *Combus*-ügyben a dán állam nem a vállalkozásnak, hanem az ott dolgozóknak nyújtott kompenzációt. Hasonlóképpen a görög állam sem az OTE-nak nyújt kompenzációt, hanem a munkavállalói nyugdíjalapot kártalanítja a korengedményes nyugdíjazás miatt felmerülő bevételkiesés miatt. Mint ahogyan a *Combus*-nál is, az OTE alkalmazottainak végleges státusa kiemelt és költséges”, szemben a magánszektor alkalmazottainak státusával. A *Combus*-ügyhöz hasonlóan a görög kormány célja mentesíteni az OTE-t „azon szerkezeti hátrányok alól, amelyek a magánszektorbeli versenytársaival szemben jellemezték”.
- ⁽³⁴⁾ Az 173/73. sz. Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1974., 709. o., 13. bekezdés); a C-310/85. sz. Deufil ügyben hozott ítélet (EBHT 1987., 901. o., 8. bekezdés); a C-241/94. sz. Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1996., I-4551. o., 20. bekezdés).
- ⁽³⁵⁾ A C-387/92. sz. Banco Exterior ügyben hozott ítélet (EBHT 1994. I-877. o., 13. bekezdés); a C-241/94. sz. Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1996., I-4551. o., 34. bekezdés).
- ⁽³⁶⁾ A 173/73. sz. Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1974., 709. o., 15. pont); ugyanilyen értelemben a C-301/87. sz. Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1990., I-307. o., 41. pont).
- ⁽³⁷⁾ A T-157/01. sz. ügyben hozott ítélet, i.h., 57. pont.
- ⁽³⁸⁾ A 173/73. sz. Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1974., 709. o., 13. bekezdés); a C-173/73. sz. Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1974. 709. o., 12. és 13. bekezdés); a C-241/94. sz. Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1996., I-4551. o., 29. és 35. bekezdés); a C-251/97. sz. Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1999., I-6639. o., 40. és 46–47. bekezdés); és lásd még a T-109/01. sz. Fleuren Compost ügyben hozott ítéletet (EBHT 2004., II-127. o., 54. bekezdés).

- (95) Továbbá, csakúgy mint a *Combus*-ügyben, az állami beavatkozás célja nem az volt, hogy az OTE-t kártalanítsa vagy könnyítsen az azon időkből származó korábbi nyugdíjkötelezettségein, amikor a vállalat egy *sui generis* munkajogi keret alá tartozott (múltbéli kötelezettségek), hanem szigorúan arra korlátozódik, hogy az OTE helyzetét a jövőbeni nyugdíjazási jogok tekintetében összhangba hozza a magánszektorával.
- (96) A fentiekén túl a Bizottság azt is megjegyzi, hogy a szóban forgó eset ténybeli és jogi keretei számos tekintetben különböznek a *Combus*-étól.
- (97) Először is a *Combus* esetében a dán hatóságok által nyújtott kompenzáció célja az volt, hogy megkönnyítse a vállalat átalakítását államiból magánvállalatba, így a dán kormány a pénzügyi kártalanítást (pótlékot) a *Combus* alkalmazottainak ajánlotta fel, akik közalkalmazottból magánjogi szerződéses munkaviszony keretében foglalkoztatott munkavállalókká váltak. Az OTE azonban már 1994-ben átalakult részvénytársasággá, az állam azonban nem tette meg akkor a megfelelő intézkedéseket arra, hogy a társaság munkajogi szabályozása összhangba kerüljön a rendes részvénytársaságokra vonatkozó szabályokkal. De még 2001-ben sem lépett közbe, amikor az OTE elvesztette kizárólagos szolgáltatói pozícióját a vezetékes hangszolgáltatások piacán, és megtörtént az elektronikus távközlési piac teljes liberalizációja.
- (98) E tekintetben nem lehetetlen, hogy a munkavállalók nagy létszáma tette lehetővé az OTE számára – különösen a teljes liberalizáció előtti és közvetlenül utáni kritikus helyzetben –, hogy biztosítsa és fenntartsa domináns helyzetét, és továbbra is jelen lehessen gyakorlatilag az elektronikus távközlési piac valamennyi szegmensében.
- (99) Ezenkívül a (93) preambulumbekazdésben említettek értelmében, az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás csak olyan intézkedéseket ölel fel, amelyek könnyítenek a rendesen a vállalkozás költségvetésében megjelenő terheken, és amelyeket olyan gazdasági előnynek kell tekinteni, amelyhez a kedvezményezett rendes piaci körülmények között nem jutott volna hozzá⁽⁴¹⁾.
- (100) E tekintetben meg kell még említeni, hogy az ítélkezési gyakorlat értelmében a munkaadók és munkavállalói szakszervezetek között létrejött kollektív szerződésekből eredő költségeket jellegüknek fogva a vállalat költségvetése tartalmazza. A kollektív szerződéseket a társaságoknak kötelező betartaniuk, mert vagy maguk is hozzájárultak ezekhez a szerződésekhöz, vagy pedig mert e szerződéseket rendeleti úton kiterjesztették rájuk⁽⁴²⁾.
- (101) Noha, ahogyan a (93) preambulumbekazdésben már rámutattunk, az OTE-ra vonatkozó munkajogi szabályok eltérnek azon rendes munkajogi szabályoktól, amelyeket ma bármely egyéb görögországi magánvállalkozásra alkalmazni kell, továbbá az OTE munkavállalóinak végleges státusa és a magas fizetések valójában nem szabadon tárgyalt kollektív szerződések eredményeként alakultak ki, hanem maga az állam rendelte el őket, a Bizottság megjegyzi, hogy az OTE tőzsdei bevezetése óta a görög hatóságok egyetlen egyszer sem utaltak rá, hogy az OTE munkajogi kötelezettségeit nem a társaság költségvetésére kellene terhelni, vagy hogy az államnak kártalanítania kellene az OTE-t a jog által keletkeztetett végleges státus és magas fizetések következtében fellépő többletköltségek miatt. Az OTE-részvények tőzsdei értékelése szintén azon a feltételezésen alapult, hogy a végleges státus és a magas fizetések miatti költségeket az OTE költségvetésének kell állnia.
- (102) E megfontolások, a *Combus*-ügyben tett megállapításokkal kapcsolatban megvizsgálva, arra engednek következtetni, hogy az intézkedést támogatásnak lehet tekinteni. Mindazonáltal az ügyet nem szükséges tovább vizsgálni, mivel a hozzájárulás a továbbiakban megvizsgált okok miatt mindenképpen összhangban van az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával.

VII. A TÁMOGATÁS ÖSSZEEGYEZTETŐSÉGE A KÖZÖS PIACCAL

- (103) A Bizottság megjegyzi, hogy az állam tervezett hozzájárulása az OTE önkéntes korengedményes nyugdíjprogramjának költségeihez a görög hatóságok egy szélesebb körű tervének része. Ennek célja átalakítani az OTE foglalkoztatási rendszerét annak érdekében, biztosítsa a vállalat hosszú távú fennmaradását, és javítsa az elektronikus távközlés piacának működését. Így tehát az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram az OTE további privatizációjához szükséges lépés.
- (104) Következésképpen a Bizottság vélekedése szerint annak értékelését, hogy az intézkedés összhangban van-e a közös piac igényeivel, közvetlenül az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjára kell alapozni, amely kimondja, hogy „az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben”, a közös piaccal összhangban lévőnek tekinthető.
- (105) Ahhoz, hogy egy intézkedést a közös piaccal összhangban lévőnek tekinthessünk azon az alapon, hogy előmozdítja egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését, az intézkedésnek javítania kell a gazdasági tevékenység végzésének módján. Egy támogatás csak akkor tekinthető összeegyeztethetőnek a 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján, ha az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben. A Bizottság az értékelés során különös figyelmet szentel a szükségesség és arányosság kitételeinek⁽⁴³⁾.

⁽⁴¹⁾ A 173/73. sz. Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1974., 709. o., 26. bekezdés); a C-387/92. sz. Banco Exterior de España ügyben hozott ítélet (EBHT 1994., I-877. o., 12. és 13. bekezdés és a C-280/00. sz. Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ügyben hozott ítélet (EBHT 2003. I-9919. o., 84. bekezdés) és az ott felsorolt ítéletek.

⁽⁴²⁾ A C-482/99. sz. Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 2002., I-4397. o., 40. bekezdés).

⁽⁴³⁾ A T-187/99. sz. Agrana Zucker und Stärke AG kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 2001. I-1587. o., 74. bekezdés).

a) Az intézkedés összhangban van a közös érdekekkel

- (106) Mivel mentesíti az OTE-t mint korábbi állami vállalatot a végleges státusból és magas fizetésekből eredő többletköltségek alól, a bejelentett intézkedés lehetővé teszi, hogy a vállalat szabadon működhessen a teljesen liberalizált elektronikus távközlési piacon, valamint hogy elvégezhesse a szükséges kiigazításokat annak érdekében, hogy válaszolni tudjon a piac és az egyéb technikai fejlesztések miatti olyan kihívásokra, amelyek hosszú távon érintik a vállalkozás fennmaradását.
- (107) Az OTE nyereségességét, hatékony működését és további privatizációját célzó átfogó átalakítási műveletek kulcsfontosságú elemei a következők: az OTE személyzetének körülbelül egyharmadával való csökkentése az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram révén, valamint az OTE által felajánlott nyugdíjprogram fejében az alkalmazottak beleegyezése abba, hogy az újonnan felveendő alkalmazottaknál megszüntessék a végleges státust. Jelenleg az OTE alkalmazottainak végleges státusa, magas számuk és a rájuk alkalmazandó fizetési rendszer jelentős akadályt képez a vállalat további privatizációjának és a görög állam OTE-ból való kivonulásának.
- (108) Az OTE jelenlegi átalakítása korábban monopolhelyzetben lévő vállalkozásból olyan vállalkozássá, amely ugyanazon jogi keret alá tartozik, mint bármely egyéb görögországi magánvállalkozás, együttesen azzal, hogy az átalakítást követően a görög állam a tervek szerint kivonul a vállalatból, javítja a görögországi elektronikus távközlési piac működését, csökkenti a piacra való be- és kilépés akadályait⁽⁴⁴⁾ és hosszú távon kedvez a végfelhasználóknak.
- (109) Következésképpen a görög állam tervezett anyagi hozzájárulása az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram költségeihez összhangban van a közösségi érdekekkel.

b) A támogatás a megfelelő eszköz

- (110) A Bizottság a hivatalos vizsgálat elindításakor fenntartásokat fogalmazott meg a jelenlegi önkéntes korengedményes nyugdíjprogram szükségességét illetően, hivatkozva egyéb korábbi önkéntes korengedményes nyugdíjprogramokra, amelyeket teljes egészében az OTE finanszírozott.

⁽⁴⁴⁾ Ezen akadályok annak tudhatók be, hogy a görög elektronikus piacra való bejutás az OTE-ban történő részesedésszerzés révén jelenleg akadályozott az OTE-nál meglévő rendkívül rugalmatlan alkalmazási feltételek, valamint a munkavállalók *de facto* végleges státusa miatt, ami gátolja, hogy az OTE-t más üzleti csoportok átvegyék. Másrészt és ugyanezen okokból kifolyólag a piacról való kivonulás oly módon, hogy az állam eladja részesedését a vállalkozásban, jelenleg rendkívül valószínűtlennek tűnik.

- (111) A vizsgálat kimutatta különösen, hogy 1996-tól 2004-ig az OTE 8 173 alkalmazott számára tette lehetővé a korengedményes nyugdíjba vonulást. Mindazonáltal ezen kisebb éves önkéntes korengedményes nyugdíjprogramokat (átlagban 900 alkalmazott évente) csak azoknak az alkalmazottaknak ajánlották fel, akik már jogosultak voltak a nyugdíjra, de továbbdolgoztak addig, amíg meg nem feleltek a kötelező nyugdíjazás feltételeinek⁽⁴⁵⁾. Ebből következik, hogy e korábbi önkéntes korengedményes nyugdíjprogramoknál nem ismertek el fiktív szolgálati időt az érintett alkalmazottaknál, és ennélfogva a korábbi nyugdíjprogramok nem hasonlíthatók össze a jelenlegi programmal, ami legalábbis a szerkezetüket és alkalmazási területüket illeti. Ebben az értelemben az OTE által végrehajtott korábbi nyugdíjprogramok nem tértek el az egyéb magánvállalkozások által végrehajtott hasonló, és az OTE jelenlegi „rendes” önkéntes korengedményes nyugdíjprogramjától⁽⁴⁶⁾.
- (112) Jelen esetben egy olyan önkéntes korengedményes nyugdíjprogram, amely a nyugdíjazást csak azon munkavállalóknak kínálja fel, akik már jogosultak a nyugdíjra, de még nem érték el a kötelező nyugdíjkorhatárt, nem vonzotta volna a lehető legtöbb jelentkezőt, hiszen sok jogosult alkalmazott akart volna még állásban maradni, hogy a későbbiekben megkaphassa a lehető legmagasabb nyugdíjat⁽⁴⁷⁾.
- (113) Ezen feltételek mellett úgy tűnik, hogy az OTE azon döntése, miszerint elismer 7 fiktív év szolgálati időt valamennyi munkavállalónál, aki elérné a kötelező nyugdíjazást 2005 és 2012 között, és ily módon teljes nyugdíj mellett mehetne korengedményes nyugdíjba, volt az egyetlen olyan eszköz, amely valószínűleg lehetővé tehetné, hogy jelentős számú alkalmazott hagyja el kellő időben a vállalatot. Az a munkavállaló, aki kvázi közalkalmazotti státusban van, csak akkor dönt a vállalatból való kilépés mellett, ha a munkaadója ennek érdekében megfelelő ösztönzőket kínál. Az OTE-nak tehát megfelelő kompenzációt kellett ajánlania azon gazdasági előnyök fejében, amelyeket a munkavállaló továbbra is megkapna, ha a végleges státus nyújtotta védelemre hagyatkozna. Az önkéntes korengedményes nyugdíjprogramra való nagy számú jelentkezés (az összes jogosult alkalmazott kb. 91 %-a) megerősíti, hogy az OTE által a fiktív szolgálati évek elismerése formájában kínált további ösztönzők bizonyultak megfelelő eszköznek.

⁽⁴⁵⁾ Például a 30 év szolgálati idővel (nyugdíjazási jogosultság) rendelkezők tovább dolgozhatnak, amíg el nem érik 58. életévüket, vagy a 35 év szolgálati időt, attól függően, hogy melyik következik be előbb. Az ilyen alkalmazottak valószínűleg inkább dolgoznának még a kötelező korhatár eléréséig, hogy magasabb legyen a nyugdíjuk kiszámításához alkalmazott alap. Ahogyan a görög hatóságok rámutattak, a bérek gyorsabb ütemben növekednek, mint a nyugdíjak, és az OTE alkalmazottai inkább továbbdolgoznak még a vállalatnál, mivel nyugdíjukat utolsó bérük alapján számítják majd ki.

⁽⁴⁶⁾ Ahogyan az (56) preambulumbekkezdésben említettük, a rendes önkéntes korengedményes nyugdíjprogram csak azokat az alkalmazottakat érinti, akik már megszerezték a nyugdíjjogosultságot, de még nem tesznek eleget a kötelező nyugdíjazás feltételeinek. A rendes önkéntes korengedményes nyugdíjprogramban nem szerepel fiktív szolgálati idő elismerése, így költségeit nem fedezi a görög állam hozzájárulása.

⁽⁴⁷⁾ Lásd a 34. lábjegyzetet.

- (114) Az OTE nem folyamodhatott volna valamely egyéb, kevésbé költséges intézkedéshez, mint például létszámcsökkentési tervhez, mivel az OTE-alkalmazottaknak akkor alacsonyabb végkielégítés mellett kellett volna beegyeznük végleges státusuk elvesztésébe. Megszüntetni sem tudta volna visszamenőlegesen a munkavállalók végleges státusát, hogy ily módon hajthasson végre kötelező leépítési programot, mivel a görög hatóságok magyarázata szerint egy ilyen választás nagyon komoly jogi és alkotmányos problémákat vetett volna fel, amelyek miatt az OTE egész átszervezése meghiúsulhatott volna.
- (115) Található azonban hasonlóság a szóban forgó eset és az energiaágazat átállási költségeiről szóló bizottsági közlemény között⁽⁴⁸⁾. Átállási költségek akkor keletkeznek, amikor a már piacon lévő szolgáltatónál fennmaradnak olyan költségek, amelyek abból erednek, hogy ő már piacon lévő szolgáltató, de amelyeket már nem tud visszanyerni, mivel a liberalizáció következtében már új versenytársak is szolgáltatnak a piacon.
- (116) A görög állam által az önkéntes korengedményes nyugdíjprogramhoz nyújtott hozzájárulást lehet tehát analógia útján az átállási költségek miatt nyújtott kártalanításhoz hasonlóan kezelni, mégpedig az alábbi okokból. Az OTE alkalmazottainak különleges végleges státusa azzal a korábbi monopolhelyzettel fonódik össze, amikor a piac még nem volt liberalizált. Ez a különleges rendszer nem okozott nehézséget, amíg az OTE monopolhelyzetben működött. Az OTE költségei a többiekéhez képest magasabbak voltak, de az OTE védve volt az ágazaton belüli versennyel szemben. A görög távközlési piac liberalizációja óta ez a különleges alkalmazási rendszer fokozatosan egyre terheesebb lett az OTE számára, hiszen befolyásolta versenyképességét. Az OTE alkalmazottainak különleges végleges státusa, azaz a kvázi közalkalmazotti státus, olyan további munkabérlétszámcsökkentést jelent az OTE számára, amelyet a versenytársaknak nem kell viselniük⁽⁴⁹⁾.
- (117) Következésképpen a görög hatóságok döntése, mely szerint finanszírozzák az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram azon többletköltségeit, amelyek a munkavállalók végleges státusa és magas fizetési követelményével, mivel lehetővé teszi az OTE számára működése átszervezését azon magánvállalkozásokhoz hasonlóan, amelyeknél nem merülnek fel még a liberalizáció előtti időszakból származó többletköltségek.
- c) Arányosság
- (118) Az állami hozzájárulás az OTE-t csak a végleges státus és a magas bérek tekintetében kártalanítja; e költségek azon hozzáadott fiktív évek elismerése miatt keletkeznek, amelyeket a kötelező nyugdíjkorhatárt csak 2005–2012 között elérő alkalmazottak esetében ismernek el. A görög állam nem azért avatkozik be, hogy finanszírozza az OTE meglévő tartozásait, vagy hogy bármiféle olyan nyugdíjhátralékot egyenlítsen ki, amelyeket az OTE-nak kellett volna vállalnia. Az OTE valamennyi múltbeli munkaadói járulékát maradéktalanul befizette az OTE Magánbiztosítási Alapjába, valamint állja az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram valamennyi költségét a program végrehajtásának tényleges időpontjáig. Ez alól kivételt képeznek azok a költségek, amelyeket egy magánvállalkozásnak nem kellene viselnie, ha hasonló intézkedéseket hozna a munkavállalók létszámának csökkentésére.
- (119) Így tehát a görög állam azzal a céllal ruhazza át az OTE-ban lévő részvényeinek 4 %-át a nyugdíjra, hogy finanszírozza az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram azon költségeit, amelyek abból erednek, hogy az önkéntes korengedményes nyugdíjprogramra jogosultak nyugdíját nem a munkavállalók tényleges távozásának éve alapján számítják, hanem azon év alapján, amikor nyugdíjba kellene menniük, ha ki akarnák használni végleges státusuk valamennyi előnyét. Más szóval az állam alapvetően azokat a jövőbeni munkaadói és munkavállalói nyugdíjhozzájárulásokat finanszírozza, amelyek megfelelnek az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram előnyeinek igénybe vevők esetében elszámolt fiktív szolgálati éveknél.
- (120) Az állami hozzájárulást az OTE vezetősége és az alkalmazottak között létrejött megállapodás szélesebb keretein belül is értékelni kell. E megállapodás alapján a korengedményes nyugdíjba vonulásért cserébe kínált nagyvonalú ösztönzők fejében az OTE munkavállalói hozzájárultak, hogy a jövőbeni munkavállalók esetében megszűnjön a végleges státus. Ha az új munkavállalók státusa nem változna, az állami hozzájárulás nem lenne semmilyen hatással a vállalat hosszú távú működésére, mivel bármely jövőbeni munkaerő-felvétel semlegesítene valamennyi olyan rövid távú költségmegtakarítást, amelyet az OTE az önkéntes korengedményes nyugdíjprogramon keresztül elért.
- (121) A kérdéses állami támogatás arányossága annak előzetes tisztázásától is függ, hogy a) a görög hatóságok helyesen számolták-e ki azt a többletköltséget, amelyet az OTE-nak kell viselnie az önkéntes korengedményes nyugdíjprogramba belépő alkalmazottak végleges státusa és magas bérei miatt; valamint hogy b) az állami hozzájárulás nem kompenzálja-e túl az OTE-t.

⁽⁴⁸⁾ Lásd a 17. lábjegyzetet.

⁽⁴⁹⁾ Utalunk kell a Bizottság EDF-ügyben hozott határozatára is (lásd a 16. lábjegyzetet). Az EDF-ügyben a Bizottság a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánított egy intézkedést, amellyel Franciaország mentesítette az ország villamosenergia- és gázipari szektorának vállalkozásait olyan különleges nyugdíjjogosultságok teljesítése alól, amelyeket az alkalmazottak a múltban szereztek, amikor a vállalatok még jogszerűen működtek monopolhelyzetben. A Bizottság véleménye szerint akkoriban e vállalatok még védve voltak mindenféle ágazaton belüli versenytől, így viselni tudták a különleges nyugdíjjogosultságokkal járó magasabb terheket anélkül, hogy ebből bármiféle jelentősebb gazdasági hátrányuk származott volna. A Bizottság elismerte, hogy e múltbeli kötelezettségek jelentős nehézséget jelentettek a vállalatok számára, mielőtt a többi olyan áram- és gázszolgáltatóval versenyben kellett szolgáltatást nyújtaniuk, amelyeknek nem kellett hasonló múltbeli költségeket viselniük (a határozat (143) preambulumbekzdése). A Bizottság a támogatást „az ilyen szektorszintű átszervezésre” tekintettel szükségesnek és arányosnak találta azon az alapon, hogy az ágazati reform egyéb aspektusai tekintetében nem került sor állami támogatásra ((146) preambulumbekzdés). Még ha a jelen ügyben a görög állam nem is múltbeli nyugdíjjogosultságokból eredő kötelezettségeikért kártalanítja az OTE-t, és az intézkedés célja nem az ágazat széles körű átalakítása, az EDF-ügyben lefektetett elveket analógia útján alkalmazni lehet.

i. Az OTE többletköltségei

- (122) A görög hatóságok által benyújtott részletes tájékoztató és a KPMG által az OTE 2005. évi hiteles IFRS pénzügyi kimutatásai alapján végzett ellenőrzés szerint az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram névleges költségei 1 161,8 millió EUR-t tesznek ki.
- (123) A CRA International tanulmánya szerint (lásd a (65) preambulumbekendést), az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram nettó jelenértéke 1 086,2 millió EUR. Figyelembe véve az OTE adókedvezményeit, amelyek a vállalat által fizetendő társasági adó csökkentéséből adódnak, a CRA International az adózást követő nettó jelenértéket 784,3 millió EUR-ban becsülte meg.
- (124) A CRA International a nettó jelenérték számítását 3 %-os leszámítolási rátára alapozta, amely megfelel a kockázatmentes értékpapírokból származó tőkehozamnak. Ez a megközelítés ellentétes a görög hatóságok 2005. novemberi beadványával, amely az OTE 7,8 %-ra becsült WACC-adatán alapult. A CRA International nem tagadta, hogy a WACC használható leszámítolási rátaként. Mindazonáltal úgy véli, hogy a WACC azt a szokásos kockázatot tükrözi, amelynek egy vállalkozás a vállalkozási tevékenysége során általában ki van téve, míg jelen esetben az OTE alkalmazottai bérének és nyugdíjának kifizetését illetően nincsenek bizonytalanságok, mivel a bérek szigorú bérskálát követnek, és éves felfelé igazításukat nem befolyásolja az OTE saját gazdasági teljesítménye. A teljesség kedvéért azonban a CRA International kiszámolta az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram nettó jelenértékét az OTE WACC-értékének felhasználásával is, és arra az eredményre jutott, hogy értéke így 704,8 millió EUR.
- (125) A Bizottság úgy véli, hogy az OTE WACC-érték (7,8 %) alapján történő számítás összhangban van az e területen alkalmazott általános gyakorlattal (miként azt maga a CRA International is elismeri), és a görög hatóságok korábbi beadványaival is. Ennek megfelelően az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram nettó jelenértéke 704,8 millió EUR.
- (126) Feltételezve, hogy az OTE a törvényben előírt végkielégítés 150 %-ának megfelelő korengedményes nyugdíjcsomagot ajánlana, de a magánszektor fizetései mellett (vagyis 33 %-kal alacsonyabban, mint az OTE által adott fizetések), akkor a CRA International arra a következtetésre jutott, hogy egy ilyen nyugdíjprogram nettó jelenértéke 314,4 millió EUR lenne. A fentiek alapján az OTE többletköltsége 390,4 millió EUR-t tesz ki (704,8 millió EUR – 314,4 millió EUR = 390,4 millió EUR).
- (127) A hivatalos vizsgálat elindításakor a Bizottság felkérte a görög hatóságokat annak igazolására, hogy a magánvállalkozások a törvényben előírt minimum 150 %-át ajánlanák végkielégítési csomagként. A görög hatóságok

benyújtották a Hay Group jelentését (lásd a (61) preambulumbekendést), amely arra a következtetésre jutott, hogy ugyan nem fordult elő az OTE-éhoz hasonló önkéntes korengedményes nyugdíjprogram az Unióban, megkérdezések és 40 görögországi vállalkozástól kapott tájékoztatás alapján az átlagos végkielégítési csomag, amelyet a magánvállalkozások 51 és 62 év közötti alkalmazottaiknak (azaz az OTE önkéntes korengedményes nyugdíjprogramjában részt vevő alkalmazottak többsége korcsoportjának) ajánlanak, az a törvényben előírt minimális mérték 150 %-a lenne. Miután a Bizottság megvizsgálta a görög hatóságok által benyújtott adatokat, nem kívánta megkérdőjelezni a Hay-jelentés megállapításainak hitelességét.

- (128) Ennélfogva a CRA International számításait az OTE többletköltségei tekintetében (390,4 millió EUR), amelyhez a Hay-jelentés által javasolt 1,5-os szorzó felhasználásával jutottak, megalapozottnak találták és elfogadták.
- (129) A következő megválaszolandó kérdés az, hogy a görög állam hozzájárulása meghaladja-e az OTE-ra nehezedő többletterhet, amelynek becsült értéke 390,4 millió EUR.

ii. A görög állami hozzájárulás értéke

- (130) A 3371/2005. törvény 74. cikke (4) bekezdésének a) pontja értelmében a görög hatóságok az OTE-ban lévő részvényeik 4 %-át átruházzák az OTE Magánbiztosítási Alapjára. A görög állam által az önkéntes korengedményes nyugdíjprogramhoz nyújtott hozzájárulás értékét úgy határozzák meg, hogy megszorozzák az OTE összes részvényének számát (490 582 879) 4 %-kal, majd a kapott összeget megszorozzák az OTE részvényeinek az Athéni Értéktőzsdén jegyzett zárási árfolyamával⁽⁵⁰⁾.
- (131) A 3371/2005. törvény kihirdetésének napján (2005. július 14.) az OTE zárási részvényárfolyama 16,35 EUR volt. Ezen a napon az állami hozzájárulás értéke kb. 315 millió EUR-nak felelt meg. Azóta az OTE-részvények ára fokozatosan emelkedett, a 2007. január közepi 23 EUR és a 2007. február 27-i 21 EUR között ingadozva. Így 2007. február 27-én a görög állam OTE-ban lévő részesedésének értéke körülbelül 410 089 618 EUR-t tett ki.
- (132) Ezen a napon az állami hozzájárulás értéke nagyobb volt, mint az OTE többletköltsége (390,4 millió EUR).
- (133) A hivatalos vizsgálat elindítása kapcsán benyújtott válaszukban – mivel lehetetlen előrejelezni az OTE-részvények jövőbeli zárási részvényárfolyamát – a görög hatóságok hivatalos kötelezettségvállalást tettek arra, hogy hatályon kívül helyezik a 3371/2005. törvényt, amennyiben a 4 %-os részvénytulajdon értéke meghaladja a 390,4 millió EUR-t az OTE Magánbiztosítási Alapjára való átruházás napján, továbbá vállalta, hogy meghoz valamennyi szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy az OTE Magánbiztosítási Alapjára átruházandó részvények értéke ne haladja meg a 390,4 millió EUR-t.

⁽⁵⁰⁾ Azaz $19\,623\,315,16 \times \text{OTE-részvényár}$.

(134) Ennek megfelelően az ügy bizottsági értékelése a Görögország által tett kötelezettségvállaláson alapul, mely szerint az OTE Magánbiztosítási Alapjának előirányzott támogatása nem fogja meghaladni a 390,4 millió EUR-t, amely megfelel az OTE önkéntes korengedményes nyugdíjprogramjának többletköltségeinek, valamint hogy szükség esetén hatályon kívül helyezik a 3371/2005. törvényt.

1. Más előnyök

(135) A hivatalos vizsgálat elindításakor a Bizottság észrevételte, hogy az OTE által viselt többletköltség, amely az alkalmazottak különleges végleges státusa miatt keletkezik, nem feltétlenül indokolja az állami hozzájárulást, tekintve hogy az OTE esetleg már részesült, és esetleg továbbra is részesülni fog egyéb olyan előnyökben, amelyek kiegyenlítik az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram költségeit (lásd a (47) preambulumbekendést). Ilyen előnyök származhattak az OTE alkalmazottainak különleges foglalkoztatási rendszeréből általában véve, vagy olyan különleges beavatkozásokból, amelyek az OTE bérköltségeit az általánosan alkalmazandó munkajogi szabályok alá tartozó vállalkozások bérköltségeinek szintje alá csökkentették, mint például a munkaadói járulék fizetése vagy nyugdíjkötelezettségek alóli mentesítés. Az OTE továbbá olyan előnyökre tehet szert korábbi monopolhelyzetéből, amelyek kompenzálják az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram miatt fellépő többletköltséget (különösen a vezetékes telefonhálózat tekintetében).

a) Munkajoggal kapcsolatos előnyök

(136) A Bizottság jelenleg azon a véleményen van, hogy amikor olyan kompenzációs intézkedések közös piaccal való összeegyeztethetőségét kell vizsgálni, amelyeket korábban monopolhelyzetben lévő vállalatok számára a monopolhelyzet időszakából eredő többletköltségekért kívánnak nyújtani, akkor a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti összeegyeztethetőség értékelését annak vizsgálatára kellene korlátozni, hogy a vállalkozás hasonló jellegű olyan előnyökben részesült, vagy továbbra is részesül-e (mint például ebben az esetben az OTE-nak biztosított egyéb munkajogi előnyök), amelyek esetleg kiegyenlíthetik a kérdéses költségeket.

(137) E tekintetben a görög állam által felkért Levantis professzor a jelentésében arra a következtetésre jut, hogy az OTE nem részesül semmiféle munkajogi előnyben, egyéb tekintetben pedig az általános munkajogi szabályozás keretei alá tartozik a többi nyilvános részvénytársasághoz hasonlóan. Ezenkívül a görög hatóságok – a Bizottság által a hivatalos vizsgálat elindításakor küldött kérdés megerősítéseként – igazolták, hogy az OTE a többi görögországi munkaadóhoz hasonlóan fizeti a munkaadói járulékokat a hatályos társadalombiztosítási jogszabályoknak megfelelően.

(138) A Bizottság a hivatalos vizsgálat elindításakor azt is megkérdőjelezte, hogy az OTE korábban kapott-e mentesítést a nyugdíjkötelezettségei alól. A görög hatóságoktól kapott információk alapján az OTE mint munkáltató sosem mentesült vagy kapott kedvezményt nyugdíjkötelezettségei alól ⁽⁵¹⁾.

b) Versennyel kapcsolatos előnyök

(139) A Bizottság úgy véli, hogy a kérdés, miszerint a vállalat korábbi monopolhelyzetből származó egyéb előnyöket is figyelembe kell-e venni, alapjában attól függ, hogy az adott piac teljesen liberalizált-e abban az értelemben, hogy megfelelő jogi és szabályozási keretek biztosítják-e, hogy a volt monopolhelyzetben lévő vállalkozás semmilyen kizárólagos vagy különleges joggal vagy egyéb kiváltsággal ne rendelkezhesen, valamint hogy a piaci verseny tényleges vagy esleges torzulásait eredményesen lehet-e orvosolni a rendelkezésre álló megelőző jellegű szabályok és/vagy a megfelelő versenyjogi rendelkezések utólagos végrehajtása révén.

(140) E tekintetben beadványaiban a harmadik fél kizárólag az OTE által a vezetékes hangszolgáltatások piacán gyakorolt állítólagos versenyellenes magatartására összpontosított, valamint a nemzeti szabályozó hatóság állítólagos mulasztásaira szabályozási feladatai ellátása terén.

(141) A Bizottság megjegyzi, hogy az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵²⁾ 7. és 13. cikke értelmében a nemzeti szabályozó hatóság már megjelölte az OTE-t mint jelentős piaci erőt valamennyi olyan vezetékes távközlési piacon, amely szerepel az érintett piacokról szóló bizottsági ajánlásban. Ennek eredményeképpen az OTE-ra jelenleg egy sor megelőző jellegű, integrált kiigazító intézkedés vonatkozik a nagy- és kiskereskedelem területén egyaránt. Jelenleg az OTE köteles harmadik felek számára is biztosítani a) a teljes körű hozzáférést vezetékes hálózatahoz; b) a szolgáltató kiválasztását és előválasztását; c) továbbítói szolgáltatásokat és egy sor hálózati szolgáltatást a tisztesség, ésszerűség és gyorsaság elvének megfelelően. A vezetékes távközlési piac jelentős piaci szereplőjeként az OTE köteles betartani a megkülönböztetés-mentesség, az átláthatóság, a számviteli szétválasztás és a számviteli ellenőrzés elvét, továbbá a jelenlegi tőkeköltségek alapján

⁽⁵¹⁾ Éppen ellenkezőleg, 1994-től egészen 2001-ig számos jogalkotási aktus révén (2257/1994., 2768/1999., 2843/2000., 2873/2000. és 2937/2001. törvény) kötelezte a görög állam az OTE-t, hogy teljesítsen bizonyos *ad hoc* (maximalizált) fizetéseket az OTE Magánbiztosítási Alapja számára, hogy így fedezze a nyugdíjalap működési hiányát. 2001-ben például az OTE-t törvényben kötelezte arra, hogy fizessen 120 milliárd drachma (kb. 4 milliárd EUR) összegű egyszeri juttatást az OTE Magánbiztosítási Alapja becsült 2002–2011. évi hiánya fedezésére. Tekintve, hogy az OTE-t semmi sem kötelezi az OTE Magánbiztosítási Alapja likviditásának fenntartására, ezeket a juttatásokat az OTE mint munkáltató saját nyugdíjhozzájárulásain felül teljesítette.

⁽⁵²⁾ HL L 108., 2002.4.24., 33. o.

számított hosszú távú átlagos költségnövekedés alapján árellenőrzési és költségszámítási kötelezettségek is terhelik⁽⁵³⁾. E kiigazító intézkedések megtalálhatók a bérlet vonalak piacáról szóló rendeletben⁽⁵⁴⁾ és a nagykereskedelmi szélessávú hozzáférésről szóló rendeletben is⁽⁵⁵⁾. Továbbá a nemzeti szabályozó hatóság elrendelte az OTE számára az előfizetői hurokátengedések árak alkalmazását, amelyek jelenleg a legalacsonyabbak az Unióban.

- (142) Általában az OTE számára kötelezővé tett különféle költségszámítási és számviteli szétválasztási elvek célja biztosítani, hogy az OTE, mint korábban monopolhelyzetben lévő vállalat, semmiféle olyan előnyre ne tehesen szert, amely alááshatná vagy torzíthatná a piacon a versenyt⁽⁵⁶⁾.
- (143) A Bizottság továbbá megjegyzi, hogy a vizsgálat elindítása óta a nemzeti szabályozó hatóság számos utólagos intézkedést fogantatosított az OTE-val szemben a meglévő szabályozási keret vagy a versenyjogi rendelkezések megsértése miatt⁽⁵⁷⁾.
- (144) A fenti megfontolások alapján úgy tűnik, hogy a jelenlegi ágazati szabályozási keret már most is nagy mértékben biztosítja, hogy az elektronikus kommunikáció piaca megfelelően működjön, valamint hogy az OTE ne rendel-

kezhessen korábbi monopolhelyzetéből eredő olyan előnyökkel, amelyeket az említett keret ne szabályozna, vagy amely mérhető előnyöket a Bizottság ne tárt volna fel, vagy harmadik felek ne említettek volna.

c) Az OTE reklámadó alóli mentessége

- (145) Az érdekelt harmadik fél beadványában azt állította, hogy az OTE mentesül a reklámadó megfizetése alól, amelyet minden más vállalkozás megfizet, bármilyen reklámhordozón szeretne is hirdetni. A Bizottság úgy véli, hogy az ilyen intézkedéseket külön-külön kell megvizsgálni, és nem ezen eljárás keretén belül. A Bizottság meggyőződött róla, hogy az OTE-nak e mentesítés semmiféleképpen nem jelentett előnyt⁽⁵⁸⁾.

2. Záró megjegyzések

- (146) Az előzőekből levezethető, hogy amíg a görög állam által tervezett, az OTE önkéntes korengedményes nyugdíjprogramjának költségeihez való hozzájárulás nem haladja meg az OTE-ra a végleges státus és a magas keresetek miatt nehezedő többletköltséget, amelyet 390 millió EUR-ra becsülnek, e hozzájárulás olyan támogatási intézkedés, amely a közös érdeket szükséges és arányos módon szolgáló célra irányul anélkül, hogy hátrányosan érintené a kereskedelmi helyzetet. Ennélfogva összhangban van az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával.

VIII. KÖVETKEZTETÉS

- (147) Hangsúlyozni kell, hogy e határozat kifejezetten a görög hatóságok azon egyértelmű kötelezettségvállalására alapul, mely szerint hatályon kívül helyezik a 3371/2005. törvényt, amennyiben az OTE-ban lévő 4 %-os részvénytulajdonuk értéke az OTE Magánbiztosítási Alapjára történő átruházása napján meghaladja az önkéntes korengedményes nyugdíjprogram Bizottság által jóváhagyott és elfogadott többletköltségét. A Bizottság ennek megfelelően arra a következtetésre jutott, hogy az OTE önkéntes korengedményes nyugdíjprogramjának a személyzet végleges státusa és rögzített magas fizetési miatti többletköltségei 390,4 millió EUR-t tesznek ki.

⁽⁵³⁾ Lásd a Bizottság következő határozatait (megjegyzés nélkül): EL/2006/0493. ügy – híváskezdeményezés helyhez kötött nyilvános telefonhálózatról; EL/2006/0494. ügy – híváskezdeményezés helyhez kötött egyéni nyilvános telefonhálózatról; és EL/2006/0495. ügy – tranzitszolgáltatások a helyhez kötött nyilvános telefonhálózatban http://circa.europa.eu/Public/irc/info/ecctf/library?l=ellda/adopted_measures&vm=detailed&sb=Title

⁽⁵⁴⁾ A Bizottság határozata (megjegyzés nélkül): EL/2006/0372. ügy – nagykereskedelmi szélessávú hozzáférés Görögországban.

⁽⁵⁵⁾ A Bizottság határozata (megjegyzés nélkül): EL/2006/0491. ügy – bérlet vonalak minimális készlete Görögországban.

⁽⁵⁶⁾ A 2002/21/EK irányelv 7. cikkének (3) bekezdése értelmében a Bizottság megvizsgálta a fenti határozatokat és intézkedéseket is, amelyeket a szabályozó hatóság rendelt el az OTE-val szemben, és nem fogalmazott meg komolyabb kételyeket a közösségi joggal való összeegyeztethetőséget illetően, különös tekintettel a keretirányelv 8. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett célkitűzésekre, ideértve a nemzeti szabályozó hatóság azon kötelezettségét, hogy döntéshozatali jogkörében biztosítsa, „hogy az elektronikus hírközlési ágazatban ne legyen versenytorzulás vagy versenykorlátozás”.

⁽⁵⁷⁾ Így 2006. november 29-én a szabályozó hatóság összesen 3 millió EUR-ra bírságolta az OTE-t, azaz 1 000 000 EUR-ra a jelenlegi szabályozási keret megsértése miatt (szolgáltatók előválogatása) és 2 000 000 EUR-ra a piaci vezető szereppel való visszaélés miatt (hálózati hozzáférés megtagadása, piaci erő átvitele és a gazdasági függéssel kapcsolatos visszaélés). Végül 2007. március 2-án büntetés végrehajtását felfüggesztő eljárás keretében a szabályozó hatóság két ideiglenes végzést bocsátott ki több egyéb alternatív szolgáltató kérelmére, akiket az OTE azzal fenyegetett meg, hogy megszakítja a hálózati kapcsolatukat arra hivatkozva, hogy e szolgáltatók állítólag jelentős összegekkel tartoznak neki. A szóban forgó intézkedés ideiglenesen megtiltotta az OTE-nak, hogy megszakítsa e szolgáltatók hálózati kapcsolatát mindaddig, amíg a hatóság a jelenlegi szabályozási keretnek megfelelően zajló vitarendezési eljárás keretében dönteni nem tud, hogy vajon az OTE panasza megalapozott-e. Lásd a szabályozó hatóság által 2007. március 2-án kibocsátott sajtóközleményt.

⁽⁵⁸⁾ Miként a görög hatóságok megerősítették, ugyan igaz, hogy az OTE a múltban nem fizetett reklámadót, mégis mindig azonos helyzetben volt versenytársaival, mivel a görög törvények értelmében egyetlen más távközlési szolgáltató sem fizetett reklámadót. Az 1264/1982. törvény 19. cikkének (2) bekezdése értelmében az állami vállalkozások és közszolgáltatók mentesülnek a reklámadó fizetése alól. 2005-ben az Elsőfokú Közigazgatási Bíróság (9564/2005. határozat) úgy rendelkezett, hogy az 1264/1982. törvényben szereplő „közszolgáltatás” és „közmű” kifejezést úgy kell értelmezni, hogy valamennyi bejegyzett, távközlési szolgáltatásokat nyújtó távközlési szolgáltató mentesül a reklámadó megfizetése alól, függetlenül attól, hogy állami vagy magánvállalkozás-e. Következésképpen e mentesítés nem hozta előnybe az OTE-t piaci versenytársaival szemben.

(148) Az említett kötelezettségvállalás alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a bejelentett intézkedést – a vonatkozó ítélkezési gyakorlattal, és közte a *Combust*-ítélettel kapcsolatban megvizsgálva – támogatásnak lehet tekinteni. Mindazonáltal az ügyet nem kell további vizsgálatnak alávetni, még ha a Bizottság támogatásnak is értékelte, mivel az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében mindenképpen összeegyeztethető a közös piaccal,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az OTE-ban lévő 4 %-os részvénytulajdon, amelyet a görög állam azzal a feltétellel készül az OTE Magánbiztosítási Alapjára átruházni, hogy ennek értéke nem haladja meg az átruházás napján a 390,4 millió EUR-t, olyan támogatást képez, amely az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető a közös piaccal.

Amennyiben az OTE-ban lévő 4 %-os részvénytulajdon értéke, amelyet a görög állam átruházni készül az OTE Magánbiztosítási Alapjára, meghaladja az átruházás napján a 390,4 millió EUR-t, Görögország minden szükséges intézkedést megtesz annak biztosítására, hogy az OTE Magánbiztosítási Alapja ne jusson hozzá a 390,4 millió EUR-n felüli összeghez.

2. cikk

Ennek a határozatnak a címzettje a Görög Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2007. május 10-én.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja